

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

22 aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 8 frt, 1/4 évre 5 frt, 1 hóra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 5 frt 50 kr, 1 hóra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos potit sor egyszer 10 kr, minden következónél 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyiltér sora 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

A kerékkötő.

Arad, márczius 23.

Szabadság! Egyenlőség! A modern államéletnek úgy mint a civilizált egyén erkölcsi lényének ez a két ideál képezi az alapját, és ez a két elv, mely immár a művelt népek által alkotott minden jogállamban régen meghonosodott, nálunk Magyarországon, a szabadság klasszikus nemzetének kebelében gyalázatosan inzultálva lesz, valahányszor törvényes intézményekben érvényre akarják emelni.

Es kik és mik ök, az alkotmányos államélet mily tényezői azok, a kik és a melyek akadályul szolgálnak abban, hogy a középkori barbárság utolsó szégyenletes maradványai világ csufjára, folytonos izgalmak és békétlenkedések botránykövei gyanánt a törvényhozás kapui előtt ne éktelenkedjenek, hirdetve a magyar nép gyalázatát, hogy nincs hatalma törvénybe iktatni azt, a mit más népeknél az élet, és az emberi lélek erkölcsi érületének elementáris hatalma maradandóan belevéssett újabb történetének első lapjára?

Kik azok? Talán a nép millióinak többsége, mely önként követeli lelkére a megszokott bilincset, vagy a korona akarata, mely alkotmányos jogánál fogva adja vagy tagadja meg szentesítését a törvényektől? Szó sincs róla. A magyar közvélemény egységes megnyilatkozása, a nép választottainak óriási többsége, a fejedelemnek tollal és szóval — nyíltan kifejezett óhajta egyetértőleg sürgetik az egyenlőség és lelkiismeret szabadság leg-

elemibb föltételeinek törvényesítését. Vagy talán a viszonyok olyanok, hogy a valóság szabadságának biztosítása a társadalmi rend további fennállását kockáztatná? Ellenkezőleg; a dus javadalmak, a privilegiumok, a vallás-kényszernek a bölcsőtől sirig terjedő szárai, melyek az embert és családját a parochia kapufájához nyüszik, oly lelkiismeretlen, gögös, hivei lelki üdvével mit sem törődő kapzsi hierarchiát teremtettek, mely — miként ime beigazolódott — kész veszedelem magára az állam szuverenitása- és alkotmányos szabadságára nézve; és nyilvánvaló, hogy ezen fenyegető elfajulását egy hazafiatlan internacionális papságnak, mi sem ellensúlyozhatná, mint épen csak az erkölcstelen, s a lelkiismeret szabadsággal úgy mint az emberi méltósággal egyaránt ellenkező privilegiumok s különösen a felekezeti kényszer megszűntetése.

Bizony sem a király jogara, sem a nép millióinak kivánsága, sem a viszonyok kényszere nincs ellenére a szabadság megvalósításának, sőt ellenkezők, mindezen tényezők, melyek más államokban egyedül döntők és irányadók, egyenesen sürgetik azokat, s hogy nálunk még is meghiusul a szellem fölszabadtása, annak egyszerűen az a botrányosan nevetséges és kicsinyes képtelenség az oka, hogy 35 pap és 90 uri ember, a kiknek a születésükön kívül semmi érdemük, a kik a nemzet hagyományos szelleme s közérületétől érintetlen idegenségben nevelkedtek, nem akarják hogy Magyarországból egy modern jogállam le-

gyen, és hogy e vetőjüknek ugyancsak régen elavult intézmények alapján joguk s hatalmuk is van érvényt szerezni.

Másutt véres forradalmak söprik el a haladás utjából az öröklött hatalmi érdekek s hazafiatlan önzés, a hagyományos korlátoltság és vakbuzgóság ezen akadályait; mi azonban, kiknek nemzeti léte s állami önállósága a jogfolytonosság elvéhez van kötve, kik a békés fejlődés ezernyi áldásának egyenértékűl, fájdalom, az önző hierarchia és olygarchiának szégyenletes nyüjét czipelni vagyunk kénytelenek: nekünk magyaroknak bele kell törődnünk abba a tudatba, hogy ezt a nyügöt csak szálanként fogjuk széttépni.

Ez a tudat fekszik lidércz nyomásként a nemzet közérületén, midőn tehetetlenül kénytelen elszenvedni, mint gördítőknek fent nevezett urak és papok könnyelmű vakmerőséggel akadályt alkotmányos nemzeti államának kiépítése elé, mint nehezítik a békés viszonyok megszilárdulását s a kormányzat és törvényhozás rendes és gyümölcsöző tovább működését.

Tegnap 8 szótöbbséggel leszavazták a magyar nemzet halálos ellenségének, a Vatikánnak zsoldosai a lelkiismeret szabadságának törvénybe iktatását, s ma 6 szótöbbséggel csuffá tették a jogegyenlőség elvét, midőn a vagyon, hazafiság és intelligencia tekintetében legkiválóbb polgártársaink milliójának reczeczioját, a nemzettestbe való felvételét, teljes jogegyenlőségének kimondását visszautasították.

A sötétség lovagjainak ezen merény-

Az „Aradi Közlöny” tárczája.

A „Széttépett Rózsalevelek”-ből.

I.

Emléked rózsadrnya,
Mint hajnal az égen,
A nap első sugára,
Tündöklött szívemen.

Szívemnek hajnaldlma,
Pitymalló napja vagy,
Rózsás arany sugárba,
Te hajnalszép alak.

II.

Olykor színt észrevétlen
Acsáll lelkem havón
A déli szellő — érzem
Langyos fuvaltatán.

Emléke tünt napoknak
Fuj messziről reám,
Emléke alakodnak,
Mosolygó, szőke lány.

Pekry Károly.

Eredj, te gyáva!

Irta: Nóra István.

Mikor a párhaj-mániának az orvosságát keresitek, ne ánkéteken, kaszinói közgyűléseken, vagy a törvényhozásnál keressetek, oszikeznetek is hasztalan róla: az asszonyokat neveljétek máskép.

I.

Amíg milliomosnak hitte a világ Rozner urat, csakugyan nevetni való volt a kis könyvvivő Schütz szerelme, a vérbéli Rozner Éta maga is nevette a hódolatot, melyről iskolás kora óta volt tudomása. Hiszen igaz, hogy jobb keze a papának, ügyes, szorgalmas fiú, de csak könyvvivő az istenadta kis szunyogja.

Hanem astán, mikor a Rozner ur aranytojó tyukja elkezdett kotyogni, azután meg végkép elszált, az i ten tudja, hová: akkor a kis Schütz elkezdett nőni, Rozner ur megkoppadt, szegény, föl se vett ágens lett belőle, a kis könyvvivő meg csak ugy válogatott virágzó házak busás ajánlataiba, míg nem Walter és Kónya megdupláztta a Roznernál kapott fizetést.

A régi szivarványszinü gentlemanek hátat fordítottak az összedőlő Rozner háznak, a kis Schütz mindennapos volt benne azután is. Beosülettel szolgált a új gazdáját, de sze-

rette a régit, a bukottat. A lányért is, meg amugy is.

Az emberek most megint nevettek a szerelmén, de a lány nem nevetett többé, — az öregek meg elfelejtették már ezt a mesterseget.

A kis Schütz, akárhogy szerette is ugyszólván nevelő gazdáját, volt annyi önzés benne, hogy szinte örült a Rozner szegény sorsán. Csak így érthette el Etát.

El is érte, neki adták, még tán örültek is rajta.

II.

Bolondja volt a feleségének. Beosülni való bolondság.

A szoknyáján tilt, amint mondani szokták. Olyan hüséggel dolgozott, mint az eleven lelkiismeret: mikor az urai beosüléseért izszadt, a felesége kényelme adott hozzá ambicziót neki. Sohase volt hazafelé görbe utja, évek után sem támadt büntös gondolatja, nem hatott rá idegen bübáj, — pedig azt még az irás is megengedi módjával... (Olvasd a kátét.)

Négy esztendeje házasság. Két kis buksi kölyök buvik az ajtó mögé, mikor a havat ledobogja a folyosón: huj, hogy megijesztek hangos kukk-kal, ha belép...

Kényelmes kis fészék ez nagyon, milliók megirigyelnék, mag is irigylik: persze

lete azonban nem fogja megakasztani a nemzet kulturális fejlődésének folyamatát. A kormány állását ez a hat szavazat nem fogja megingatni, sőt ellenkezőleg csak jobban megérlelni azon köztudatot, hogy a hierarchiával és a feudál-klerikális főuri renddel való küzdelemben ő az egyedüli hivatott előharcosa a nemzeti jogoknak. A képviselőház bizonyára még nagyobb egyértelműséggel fogja a leszavazott törvényjavaslatokat a felsőházhoz vissza utalni, s ez — bármint áskálódjanak is a haladás ellenségei — előbb-utóbb kénytelen lesz a nemzet akarata előtt meghajolni.

Egy pozitív eredménye mégis volt a legutóbbi főrendiházi határozatoknak: habár csak 4 szótöbbséggel, de mégis kimondotta a vallás szabad gyakorlatáról szóló megcsonkított törvényjavaslat elfogadásával, hogy vallásos ürügyek örve alatt senki magát a törvényrendelkezései aiól ki nem vonhatja, és hogy senki azért, mert a törvényt szabta kötelemmel teljesítette vagy egy törvény által tilalmazott cselekményt, abban hagyott, egyházi büntetésben nem részesülhet. Szégyen ugyan, hogy a magyar parlamentben ilyen maguktól értetődő s minden jogállam alapfeltételeit képező sarkalatos elveknek egyáltalában ellenzői akadtak, de az adott viszonyok között vívmánynak kell ezt is tekintenünk. Ezzel is közelebb jutottunk a célhoz, melyhez — bár csak lépésenként is — époly biztosan eljutunk, mint a mily biztosan föl kél a nap, bár mily erősen huhogjanak ellene s verdessék szárnyaikat a — baglyok.

BELFÖLD.

A főrendek jegyzékének kilgazitása. A főrendiház 1895. évi márczius 20-án tartott ülésében az Arcóban február 18-án meghalt Albrecht főherceg, a február 9-én meghalt Gerliczy Bódog báró, a Zomborban meghalt Mihajlovics Miklós főrendiházi tagoknak és Orozy Béla báró főkamarmester és főrendiházi tagnak ezen állásától történt felmentése folytán az igazoló bizottság által a főrendek jegyzékéből történt törlését tudomásul vette és Orozy Béla báró országbíró, Andrássy Aladár gróf főkamarmester, Festetics Tasziló gróf királyi főpohárnokmester, Ivánka Imre Latinovics János, Döry Dénes élet-

hosszigan kinevezett főrendiházi tagok zevét a főrendek jegyzékébe pótlólag beiktatta.

A képviselőválasztási ügyekben való bíráskodás. Valóságos Penelope-munka az, a mit a képviselőháznak egyik bizottsága végez a kuriai bíráskodást képviselőválasztási ügyekben szabályozó törvényjavaslattal. A jelen országgyűlés első ülészakában kezdte meg ez a külön bizottság a törvényjavaslat tárgyalását, de véget ért az első, véget a második ülészakánélkül, hogy elkészülhetett volna a bizottság munkájával. A mostani, harmadik ülészakában már már eljutott a bizottság a törvényjavaslat befejező szakaszaihoz, midőn kitört a kormánykrízis, s ennek folytán félbe kellett szakítani a tárgyalást. Közeledek immár az ülészakák befejezése s a házszabályok szerint az új ülészakában ismét — most már negyedszer — először kell kezdenie a bizottságnak a törvényjavaslat megvitatását. Valóban kívánatos lenne, hogy valahára be is fejezze s lehetővé tegye, hogy a törvényjavaslat magában a ház plenumában is napirendre tűssék.

ORSZÁGGYÜLÉS.

A főrendiház ülése.

— Az „Aradi Közlöny“ távirati tudósítása. —
Budapest, márczius 23.

Kezdeté d. e. 11 órakor.

Elnök: Szilágyi József, koronaőr.

Jegyzők: Gyulai Pál, Bánffy György gr., Gáll József és Rudnyánszky József b.

A kormány részéről jelen voltak: Bánffy, Lukács, Erdély, Perczel, Wlassics, Josika, Festetics, Fejérváry, Dániel, Josika és Josipovich Imre.

A múlt ülés jegyzőkönyvének hitelesítése előtt

Zichy Nándor gr. sürgette, hogy vegyék a jegyzőkönyvbe tegnapi felszólalását, amelylyel a tegnapi ülés szavazás elintézését kérte nem praecedensnek tekinteni.

Elnök: A naplóban benne van a felszólalás és így felesleges beiktatni azt a jegyzőkönyvbe is.

Gajzágó Salamon az elnök propozícióját helyesli.

Zichy Nándor gr. visszavonja kérését.

A jegyzőkönyvet hitelesítették.

A vallás szabad gyakorlata.

Tárgyalták a régi IV. most harmadik fejezetet. A címzet és a 25. §-t változatlanul megszavazták.

A 26. §-nál felszólalt

Rudnyánszky József b. A bizottság nevében indítványozom a szakasz kihagyását.

Zichy Nándor gr. a kihagyást elfogadja.

Wlassics Gyula miniszter hozzájárul a ki-

hagyáshoz, mert ha majd a javaslatot a kormány ismét visszaküldi a főrendeknek, akkor beveszi a szakaszt ismét.

A szakaszt kihagyták, ellenben a többi elfogadták.

A javaslat harmadszori megszavazására névszerinti szavazást kértek, amit az elnök elrendelt, s ami a következő eredménnyel ért véget:

Harmadszori felolvasásban megszavazta a javaslatot 127 főrend;

ellene szavazott 112 főrend;

a javaslatot tehát elfogadta 15 többség. (Zajos éljenzés balfelől.)

Az Izraelita vallás recepcziója.

Csáky Pallavicini Zsigmond örgróf egyes leszármazója a régi magyaroknak, azoknak, akik párducz-kaczagánnyal jöttek a hazába és nem azoknak, akik a nyulbőr-kaczagánnyal jöttek ebbe a hazába. A zsidók csak a nép vérért szivják és veszedelmük a becsületes magyar népnek. Már ujságot nem mer a kezébe venni, annyira foghagyma szagu valamennyi s annyira recipiálva vannak a zsidók máris. Ő a magyar nép javát akarja és épen azért a javaslatot nem szavazza meg. (Derűtség. Zaj balfelől.)

Wlassics Gyula miniszter a felvilágosodás feltételének vallja, hogy a zsidókat recipiáljuk és épen azért a javaslatot elfogadásra ajánlja. A jogegyenlőség mindaddig csonka, a míg e javaslat eszméjét törvénybe nem iktatják.

Budapest, márczius 23. (Saját tudósítónk távirata.) A főrendiházi ülés további folyamáról tudósítónk a következőket sürgönyi:

Ambrózy István, ki multkor a javaslatot elvetette, most elfogadja, mert látja, hogy néhány hónap mulva ugyis csak javaslat lesz belőle.

Zichy Nándor gr. feleslegesnek tartja a javaslatot, miután a vallásszabadság kimondatott.

Szapáry Géza gr. csak úgy szavazza meg, hogy ha a zsidó hitre áttérést nem engedik meg.

Szontagh Pál hatalmas beszédben kél a megtámadott zsidóság védelmére.

Wlassics Szapárynak azt feleli, hogy a javaslatot a kormány a maga egészében fenntartja.

Erre a megejtett szavazásban 111 a javaslat mellett és ellene 117 szavazott, tehát 6 szótöbbség a javaslatot elvetette.

olyan milliók, a kik nem születtek bankároknak.

Rozner Eta is beletörődött már, — de sohase szokta meg. Börtönnek, odunak, penészes lyuknak tartotta a három kis szobát. Ő náluk tiz volt, azok is termék, nyüzsgő, illatos étellel tele. Nem tudott lemondani, holott nem is kértezték tőle, hogy akar-e?

Hanem igyekezett nem mutatni. Nem panaszkodott, nem követelt, mosolygott, elégtűt képet szedett magára, de a kis Schütznek eszébe jutott néha, hogy az ő felesége sohase kaczag, pedig hej ez előtt...

Becézte, imádkozta, szerette egészséges egész életével, de csak látott, mindig látott, még az anyaörömnök hajnalán is egy vonást, egy szögletet az arcán, a szemében, amit nem jó volt látni.

— Uramisten, mi hiányzik neki? Talán egy kis zaj?

III.

— Mit gondolsz édes, nehogy elmennék a kereskedelmi bálba; a király is ott lesz. Schütz mondta. És megölelte a Diána-testü asszonyt: édes szép királyném...

— Ahogy akarod: én nem vágyakozom.

— Te nem?

— Nem én; jó itt. Látod sokba fog kerülni, megérezzük aztán.

A kis könyvvivő lelke gyönyörben für-

dött volna erre a feleségi szóra, ha az a vonás, a homályos szöglet eltűnt volna alatta az asszony arcáról, szeméről.

De nem tűnt el. Sőt mintha a kicsinylés hurja is belézöngött volna titkon a melódikus feleletbe.

— No lelkem, hát mégis csak elmegyünk. Már csak a fizetésemelésem öröme is.

Az a hópihe csak nem olvad el erre se.

Eta bankárlány volt; ha ágens is most az apja...

IV.

Háborítón szép volt a könyvvivőné. És mintha szépsége az egykori gazdagság jogait adta volna vissza, körül rajzolták megint a régi aranszárnyu dongók. Es Eta egy pillanatra visszaélte magát a régi színbe, hangulatba és a kis Schütz, aki sohase távozott mesze tőle, kacagni hallotta egyszer és fájt neki a hangos kacaj nagyon. Pedig ha az okát tudta volna...

Mért kaczagott a szép asszony?

Egy podvás Monokles, egy régi udvarló, akit szivelt is akkor, szerelmet vallott neki újra. Gyalázatos nagyuri szerelmet.

Azon kaczagott Eta.

— Szégyelje magát, ne közelítsen többet! Monokles eltűnt, de visszatért rövidest. Nem az asszonyhoz csak a táncsterembe.

Schütz né körül megrinkult a légyraj, mintha összebeszélték volna.

Az urával táncolt. Egyszerre csak erős könyökítés érte a könyvvivőt hátulról. Megtántorodott. Aztán másik ütés érte oldalt. A Monokles volt. S ez így ment mindig a tour alatt.

Az asszony vette észre először a szándékosságot. Sugva mondta az urának:

— Te, téged sértegetnek. Ki akarnak innen tudni.

Schütz elvörösödött; a szégyentől és a fizikai gyengébségtől. Eta halvány volt, mint a fal, hallotta, mikor Monokles azt sugta a táncosának:

— Akár a zsebibe hordaná...

Tudta, hogy az urát érti...

V.

— Gyerünk haza Sándor.

— Ha akarod Eta.

Es mentek. Az öltözékből kijövet összeütődtek egy csomó fiatalemberrel. Monokles a kis könyvvivő lábára lépett. Schütz fölszisszent.

— Kérem, vigyázzon.

Amaz erre várt.

— Mit? En? A lábamra tapos a béka, mégis én... Kér bossánatot? Hitvány! Sándor remegett.

Ki ő?

— Molnár János néppárti vezérről. —

Az elkeresztelési rendelet megjelenése óta igen gyakran emlegetik a lapok Molnár János komáromi apát-plébános nevét.

A klerikálisok valóságos martirnak tüntetik föl, mert ellene szegült a kormány rendeletének és elítélték.

Ez a martiromság most a néppárt élére állította és éles ellentét fejlődött ki miatta Vassary Kolos hercegprímás és Komárom város törvényhatósága között.

A liberális közönség azt hiszi, hogy az apát ur valami lángeszű kortesvezér, aki győzelemről győzelemre fogja vezetni a néppártot és így félni kell tőle s érdemes miatta hajbakapni a »Pax« hirdetőjével is.

A klerikálisok meg azt hiszik, hogy isten ostora lesz az ő táborukban, a kivel el fognak pusztítani minden liberális embert a földszinéről.

Rettenetes csalódás fogja érni a liberálisokat is, meg a klerikálisokat is.

Miután egy idő óta Molnár János neve örökké fölmerült s mint egy rettegett emberről úgy beszélnek, vitatkoznak róla és miatta, eltökéltem, — írja a P. Hírlap egyik tudósítója — hogy kifürkészem ennek a rettegett embernek az egész élet lefolyását, hogy megtudjam, valójában I. Napoleonnak született-e?

Mindenek előtt fölkerestem azt a helyet, a hol bölcsőjét ringatták. Megtudtam, hogy ott csak született és egyebet nem tett.

Esztergom megye egyik német falujában, Táthon született, ahonnan Esztergomba került s itt évek múltán káplán lett.

Káplánkodása ideje alatt összetűzött, akivel csak összetűzhetett. Egyebet nem tett.

Pártvezéri tudományt nem szerzett, pedig kiváló mestere volt. Pór Antal mellett káplánkodott, a ki híres kortes volt s a ki Horánszky Nándort egyszer alaposan megverte Esztergomban.

Pór Antal pártvezéri oktatása nem talált nála termő talajra.

Egy napon megüresedett az esztergomi plébánia, Pór Antal pozsonyi kanonok lett. Molnár Jánosból pedig plébános-jelölt.

A plébános-jelölt, a kit Esztergomban csak »Muczkó«-nak hívtak, nagy eleganciával kezdte meg kortes utját.

Csáky Károly gróf udvari káplánnak igen diszes fogata volt, grófi koronákkal voltak a lovak és kocsi diszitve, kocsis és inas diszes livrében ültek a bakon.

A jelölt ur beállított káplán kollégájához

— Eh, hagyjon utamra, mit kötözködik belébe.

— Ugy, hát utonálló vagyok... Ne... A férj megvolt gyalázva.

VI.

Mikor hasaértek, Eta megcsókolta az ura képét, ott, ahol égett a szeggyentől.

És az a osep hidegség nem volt az arczán, a szemében.

— Szeretek, értem gyaláztak meg, de lemosd.

VII.

Schütz nem aludt azon az éjszakán. Tudta, mit kell tennie, tudta, mit mondott az asszony, de félt.

Félt. Istentem, félt. Szabad-e félni? Szégyen az ugy-e?

Soha békességes tollnál egyebet nem forgatott, amaz sportot az a vérontásból. Az egy roné, erkölcsi roné, ő apa. Ha megöli? semmije; apja, anyja nincs. Rozner napról napra él... mi lenne velük...

Félt, mondom. Szabad-e félni?

Lám az egész sajtó, folytatta mentő gondolatait, ostromozza ez örült mániát, a társas egyletek elítélik. Nem, nem fog veredni, — a vesztés biztos tudatában. Nem.

és elkérte tőle a diszes fogatot és abban járta végig a képviselőket, kérve a város atyákat, hogy szavazzanak reá és válasszák meg plébánosnak.

Mikor a jelölt urat a város atyái kikisérték, mindegyiknek elmondotta, hogy a magyar Róma plébánosának ilyen fogatban kell járnia és miután biztosra veszi az ő megválasztását, hát előre is ilyen fogatot szerzett magának. A disz és pompa sok helyen megcsinálta a hatást.

Molnár János a város valamennyi szavazó polgárát összejárta és a többség egész biztos volt a három jelölt ellenében.

A választás előtt egy-két nappal, mikor az ellenpárt látta, hogy a grófi fogat nagy hatást tett és »Muczkó«-t meg fogják választani, föl léptették ellene gróf Csáky Károlyt, a kitől a diszes fogatot kölcsön kérte s a kinek a fogatán már hetek óta járta a képviselőket a szavazatokért.

A választás napján »Muczkó« pártja elolvadt, szétpárolgott; a diszes fogat tényleges tulajdonosát, Csáky Károly grótot nagy többséggel választották meg ellene esztergomi plébánosá.

Ettől az időtől fogva Molnár János soha nem ült többé a gróf fogatára. Gyűlölt minden fogatot és grótot. Később azonban a grófokkal kibékült s egyik grófi család fiatal sarjával közeli ismeretségbe jutott. Ez a viszony állította most őtet a grófi néppárt élére.

A fájdalmas vereség után esztergom-vizvárosi plébánosá nevezte ki Simor János, a ki akkor még szerette a fiatal papot. Itt sem tűnt föl nagy alkotásai által. Innen Komáromba került. Ott sem tett egyebet, mint Esztergomban, összetűzött mindenkiel s hogy nevet szerezzen magának, egyre provokálta a hatóságokat, hogy elítéljék.

Simor János már nagyon elégedetlen volt vele s daczára, hogy nagyon tudott hizelegni az egyháznagynak és nagyon vágyódott egy kanonoki stallum után, a megboldogult hallani sem akart róla.

A míg Esztergomban volt, soha sem adta annak jelét, hogy ellensége volna a polgári házasságnak. A »kötelező« polgári házasságnak azonban már akkor is nagy ellensége volt.

Igen jószívű ember s különösen a támasz nélkül lévő hajadonokat támogatta nagy odaadással és a Mária-intézetben, női zárdákban sokaknak szerzett ellátást.

Róma iránt már akkor is nagy figyelmet tanusított és a kit lehetett, el is küldött — Ró-

ma Alig lép a »comptoirba, jön a Monokles két segéde.

Ugy, tehát még az, a sértő, az akar elégtételt. A kis ember feldühödött.

— Mit akarnak? Elégtételt akarnak? Takarodjanak innét; én fogok elégtételt venni, a bíróságnál, a nyilvánosság ítélőszéke előtt, szégyeljék magukat, önök ott voltak, tudják, ki a bűnös. Takarodjanak, vagy a szolgát hívom.

VIII.

Mindakét fél nyilatkozott. A vezérozikkek, táczák éles hangon támadták a képzelt párbajhősöket, dicsérték a hidegvérű család-papákat, kik holmi ripók biztos fegyverének ki sem állnak, szigorú intézkedéseket vártak a törvényhozástól s az olvasó publikum szívében egyetértett velük.

Aztán ugyanez a publikum, mikor a lap végén a csillagos nyilatkozatokat elolvasták, nevetett a kis zsidó esetén.

IX.

Mikor az nap este Schütz hazament s megakarta ölelni a feleségét, az asszony szilaj kézzel ellökte magától.

— Eredj, te gyáva...

mába s így nem csoda, ha most hiven szolgálja az onnan jövő utasításokat.

Mindent összevéve, Molnár János miatt kár szót tenni, kár a primást vádolni, hogy minek engedte őtet pártvezérré lenni, mert ő a néppártnak egyetlen voksot sem fog szerezni, hanem megférhetetlen természetével szét fogja rebbenteni az egész pártot.

A Kölcsey-egyesület választmányi ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, március 23.

Az aradi Kölcsey-egyesület tegnap délután öt órakor rendes választmányi ülést tartott, Vassary Arpád elnökléte alatt.

Az ülésen jelen voltak: Deosy Géza, Pekár Károly, Székely Salamon, Lendvai Sándor, Szöllőssy István, Kovács Vincze, Laukó Albert, Buja Sándor.

A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után olvastatott Zichy Minálnak ama levele, melyet a Kölcsey-egyesületnek félszázados művészi jubileuma alkalmából hozzá intézett köszönő iratára küldött.

A levél szövege az:

Szent-Pétervár 25. Február 1895.

Mélyen tisztelt elnök ur!

Öszintén örülök és hálás vagyok azon rendkívül szívélyes körülményeknek, melyek engemet az aradi »Kölcsey-Egyesület«-tel érintkezésbe hoztak.

Az aradi vértanúk szent emléke alapította meg barátságunkat. En igen boldog vagyok, hogy hazafias céljaim előmozdítására, avval amit isten adott, segédkezet nyújthattam. Jelenleg pedig a »Kölcsey-Egyesület« adja hű barátságának én irántam jelét azon megható felirattal, amelylyel engemet félszázados munkásságom állomásán üdvözölnek.

Közel jár ugyan már, de reményem, hogy ez még nem az utolsó állomás művészi pályámon.

Hazámfiainak részvéte, figyelme, tülbecsülése ezen váratlan lakoma által restaurálva, új erővel mehetek tovább. Köszönöm és hálával fogok megemlékezni azon lendületről, melyet nekem az Önök meleg felirata további utam folytatására adott.

Leghazafiasabb, legbarátságosabb üdvözléssel

hivők

Zichy Mihály.

A jelen voltak éljenzéssel vették tudomásul a levelet.

Utána a Szabó Ferenc által az egyesületnek ajándékot könyvtárak elhelyezése kerültk tárgyalás alá.

A könyveket idegen ajku községek népkönyvtárai részére küldötte meg az adakozó Vassary Arpád, Kovács Vincze, Buja Sándor és Lendvai Sándor hozzájárulása után a választmány aszhatározta, hogy a könyvtárakat vidéki kaszinóknak csekély árért felajánlja, s az így begyűlt összegből a nép számára való, az ő műveltségi nivójához mért ifjusági és nép-olvasmányokat szereznek be, s azokat a már megalakult, idegenajku népkörök, s ifjusági egyesületek között osztják szét.

A végrehajtással az elnökség bízott meg. Laukó Albert pénztárnok jelenti, hogy a bevétel összesen 3084 frt 50 kr, melynek ellenében a kiadások 368 frt 10 krt tesznek ki. Öröndetes tudomásul szolgál.

A közművelődési bizottság jelentését Szöllőssy István olvasta föl. Ez ama pályakérdés megokolása, melyet már közöltünk. A 200 korona díjjal kitűzött kérdés valamely a nők et érdéklő társadalmi kérdése. A határidő 1895. évi szeptember elseje. A pályaművek jelíges levél kíséretében Somogyi Gyula címére (Arad) küldendők.

A közművelődési bizottság ajánlja azt is, hogy a pályamunkák közül a jobbakat szintén tekintse az egyesület a magáénak, s azokat kisebb tiszteletdíj mellett használja fel az estélyeken.

Kovács Vincze, Szöllösy István, Székely Salamon, Varjassy Árpád pro és contra felszólalásai után a választmány azt határozta, hogy a pályanyertes művön kívül a megdicséret munkák a felolvasások jóvedelméhez mért tiszteletdíjban részesülnek.

A köznevelődési bizottság jelentése alapján a felolvasások 300 frtot jóvedelmeztek.

Payer Gyulának az éjszaksarki expedíció eszméjének népszerűsítése céljából a Kölcsey-egyesület május hóban osekély belépti díjjal felolvasást rendez. A végrehajtással az elnök bizatik meg.

A Trefort-alapítványra kiírandó pályázat tárgyalásakor Varjassy Árpád indítványára a választmány kimondta, hogy a jelen évben négy pályázatot ír ki, egyenként husz forinttal. Pályázhatnak amatőrök, akik a méhészet, kertészet, közgazdaság terén figyelemreméltó eredményeket mutathatnak fel.

Uj tagokul felvétettek: Krause Károlyné, Kovács Adolf, Pittner Andor, Rónaszéki Gusztáv, Balassa Jenő, Winkler Zeigmond, Kis János, Weisz Manó, Krisztinkovich József, Versing Miklós, Holdstein Irén, Garay Ilona, Gross Ferencz, Friedman N., Rosmanith Albert, özv. Sándor Jakabné, Lévy Városi Gizella, Löwy Margitka, Vagács Agoston, Rácz Ferencz, Kehrler Katalin (Uj-Árad), Hackl István (Monyoró), Meisztrovits János.

IDŐJÁRAS.

Legnyomás: reggel 7 órakor 757.7 milliméter, délután 2 órakor 768.7 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 órakor $0 + 2.4$, délután 2 órakor $0 + 8.1$. Szél irányja és ereje: reggel 7 órakor DN. 2. délután 2 órakor EN. 4. Felhőzet: reggel borult, délután többnyire borult. Csapadék az utóbbi 24 órában: 1 milliméter hó és eső.

Ünnepély a várban.

— Saját tudósítónktól. —

Árad, március 23.

Tegnap ülte meg házieszedünk az 1849-ik évi március 21-én és 23-án Mortara és Novara mellett vívott győzelmes ütközetek évfordulóját. A 33-ik gyalogezred ez ütközeteknél Albrecht főherczeg hadosztályába volt beosztva s hősiesség magatartása döntötte el az ütközet kimenetelét a mi előnyünkre.

Ezt Albrecht főherczeg maga is elismerte, ki ama emlékezetes napon az ütközet befejezése után maga köré gyűjtötte az ezred tisztikarát s az akkori ezredparancsnokot: Benedek ezredest megölelvén és megcsókolván, következőkép szolt hozzája:

„Uraim! ez a csók mindnyájukat illeti; önök mint hősök harcoltak. A mai nap dicsősége az önéké. Büszke vagyok éütkön állhatni. — Ö Felsőge meg lesz velünk elégedve!”

Ez ütközetekben részt vettek közül tudunkkal csak ketten élnek még, t. i.: Muszkálá y új-panáti plébános, ki mint „Regiments Kapitán” és jáki Tóth J. nyugalmazott százados és földbirtokos, ki mint hadnagy küzdötte végig az olasz hadjáratot és vitézségeért Ö Felsőge által a vaskoronarendde lett kitüntette.

Tegnap is — mint minden évben — mindketten részt vettek az emlékünnepevényen s lelkes óvációkban részesültek a tisztikar részéről.

—

—

—

—

—

—

—

Miután Spiegelfeld József br. tábornok megérkezett s a kivonult csapatok arczéle előtt elhaladt, kezdetét vette a Niedermann katonai lelkész által czelebrált mise, mely alatt a zenekar játszott egyházi darabokat.

Mise után Csikós ezredes négyezredet alakított és német nyelven a nap jelentőségét méltatva, buzdította az ezred tagjait az ösök dicső példájának követésére. E beszédet Rónay Kornél százados magyar, John Jenakie százados pedig román nyelven tolmácsolta.

Majd felolvasták az ütközetekben elesettek neveit és azok névsorát, kik vitézségükért kitüntetés kaptak. Ezután Csikós ezredes kiosztotta a néhai ezredtulajdonos Gyulay gróf által e nap emlékére tett alapítvány kamatait: 25 frtot kapott Mátyás főrmester és Márton szakaszvezető, egy tizedes 15 frtot és 3 közlegény pedig 5—5 frtot.

Végül az egész ezred eldefilrozott Spiegelfeld br. tábornok előtt.

Délben a legénység menázsijához pecsenyét és bort kapott.

Fél 1-kor vette kezdetét a várbeli kaszinó nagy termében a tisztikar nagybanbetje, melyen az első felköszöntőt Ö Felsőge mondottak.

Mondattak felköszöntők még Spiegelfeld tábornokra, jáki Tóth századosra és Muszkálá y plébánosra stb.

Ebéd alatt az ezred zenekara hangversenyzett.

A délutáni szokásos bakamulatságok ezuttal elmaradtak, mivel a 23-ika beleesik az Albrecht főherczegért elrendelt udvari gyász idejébe, — nagy sajnálatára azoknak, kik ezen körülményről hallomással nem bírván, a várba sétáltak be, hogy a leleményes baka-furfanggal kieszt tréfás mulatságokon nevéssenek.

IDŐJÓSLÁS.

A központi meteorologiai intézetnek Aradra küldött táviratai szerint a mai napra a következő időjárás várható:

— Március 24. —

Száraz. — Enyhe.

Botrány.

I.

Az utcán halad egy nő. Fiatal, csinos, kellemes.

Utána megy egy férfi. Előkelő, divatos. Szaporán lépked a hölgyecske után; mértőleg szemlélgeti; majd előbe kerül, hunyorít rá s monokliján keresztül, vissza-visszatekintget, melléje férkösik s nevédesen megemelve kalapját, bizalmasan odahajlik s hölgyecske piruló arczába.

A hölgy zavartan nézeget jobbra-balra, mint-ha segítséget várna valahonnan s csak mikor a vakmerő uracs megezólitja, fakad ki hevesen:

— Távozzék! Arczátlan!

A fiórus, aki „vért kíván”, ha valaki görbén néz rá, mosolyog erre az elnevezésre és megigazitván csiptetőjét, még szemtelenebbül folytatja az ostromot.

... Egyszerre megjelenik a férj. Egy csattanás — és az ügy el van intézve.

II.

Amit most elmondtam: az, különösen a fővárosban, mindennapi történet-számba megy.

Föl sem tűnik s csak kevesen botránkoznak meg rajta. Hiss napirenden van. . .

Es épen a botrány. Ez épen a szégyenítő. Hogy Magyarországon, mondhatni büntetlenül lehessen megtámadni a védtelen nőket uton-utfélen. Mert a férjek avval a csattanással csak ritkán szoktak idejében megérkezni. . .

Pedig ideje volna már, hogy ezeknek az utcai botránkoknak vége legyen. A tisztességnek tért kellene hódítania az aszfalton is.

Társadalmi elvnek kellene lennie, hogy nemcsak az a tisztességes ember, aki a kaszinóban, vagy a klubban rajta ejtett sértést igyekszik vértrel lemosni, hanem aki becsületbevégo dolognak tartja azt is, hogy ne szenvedje be a más tiszta családi tühelyét; hanem olyan szentnek és sértetlennek tekintse azt, mint a maga féltékanyon örszött karakterét.

III.

A mindenben és mindenütt csak szórakozást kereső fővárosiak előtt az ilyen esetek, minő

most is előfordult Budapesten, — tudjuk — nem egyebek, mint értékes pikantériák, amelyek nevetni szokott.

Amde nem nevetni való dolgok ezek.

A morál durva arczulttése ez: semmi egyéb. Ha már addig sülyedtünk, hogy nem becsüljük az oltár előtt tett esküt, nem respektáljuk a nő becsület tisztaságát s az utca sarában fetregünk nap nap után: mi lesz ennek a vége?

Hol a határ, melynél önként megszólal a tisztesség benső szava: eddig és ne tovább?! Hol a mód, hogy meggátoljuk az erkölcsi elszülés es elposványosító rombolását.

Sötét képek ezek, melyek lehangelik az események higgadt szemlélőjét.

Föl kellene már egyszer támadnia annak az egészséges közérzletnek, amelyet eddig elnyomtunk s amely, kell, hogy megkorbácsolja a becsülettelenség, akár divatos ruhában jár, akár farkósbottal hadonászik.

Az aszfalt-botránkoknak egyszer véget kell érniök.

A hölgyek első sorban hivatják ezek megszűntetésére. Erélyes leozke mindig használ.

Az „urak” pedig majd levonják a konzekvenciákat.

Le kell vonniök. Mert végre is mindennek van határa, még a — csattanásoknak is. . .

ALIQUIS.

HIREK.

Március 24. Vasárnap. Róm. kath. naptár: Gábor. — Protestáns naptár: Gábor. — Görög-keleti naptár (március 12.): Theophil. — A nap két 6 óra 57 perczkor, nyugszik 6 óra 18 perczkor.

Március 25. Hétfő. Róm. kath. naptár: Gyümölcsoltó boldogasszony. — Protestáns naptár: Gyümölcsoltó boldogasszony. — Görög keleti naptár (március 13.): Nikefor. — A nap két 6 óra 55 perczkor, nyugszik 6 óra 17 perczkor.

Március 26. Kedd. Róm. kath. naptár: Manó. — Protestáns naptár: Manó. — Israelita naptár: Nisz. R. H. — Görög-keleti naptár (március 14.): Benedek. — A nap két 6 óra 53 perczkor, nyugszik 6 óra 19 perczkor.

Szabadságharozli emléktárgyak országos múzeuma (színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap délután 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.

Kölcsey-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton 8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári iskola, földszint.

— Lapunk legközelebbi száma a vasárnap s a húsvéti ünnep miatt szerdán, f. hó 27-én reggel jelenik meg.

— Az új évnegyed április hó elsejével kezdődik. Bizalommal kérjük t. olvasóinkat, hogy előfizetéseiket mielőbb megújítani s hátralékos díjait beküldeni sziveskedjenek. Fontos politikai momentumok előtt állunk, az „Aradi Közlöny” kiváló sulyt helyez arra, hogy olvasóit a képviselőházban s a főrendeknél történő eseményekről kimerítően tájékoztassa s már ezzel is teleslegessé tegye a fővárosi lapok járatását. Távirati rovatunk a legtartalmasabb. Ezekből már kora reggel egész részletesen lehet olvasni minden felemlítésre méltó eseményt, mikről a budapesti lapokból csak a késő délutáni órákban szerezhet a közönség tudomást. A fontosabb mozzanatokról rendkívüli kiadást adunk, melyet helybeli előfizetőink azonnal a hához kapnak. Az „Aradi Közlöny” előfizetési ára negyedévre helyben 3 frt., vidékre 3 frt 50 kr., egy hóra helyben 1 frt, vidékre 1 frt 20 kr. Előfizetni bármely naptól lehet e lap kiadóhivatalában vagy Révész Nándor könyvkereskedésében.

— Lapunk mai számához vidéki előfizetőink részére az előfizetések könnyebb megújítása végett postautalványt mellékel a kiadóhivatal.

— A hivatalos lapból. A király Darányi Béla földbirtokost a földművelésügyi minisztériumhoz gazdasági főigazgatóvá nevezte ki.

— A közönség és a szavazások eredménye. A magyar főrendek ez idő szerint ismét elmondhatják magukról, hogy érdekesek, a mennyiben róluk beszél az egész ország, az ő itéletüktől lesztük várjuk vajjon megadatik-e nekünk hitbeli szabad meggyőződésünket követni s lelkiismereti, egyéni szabadságunkkal élni? Mióta a méltóságos és exellenziás urak újból összejöttek, a közönség ugyszólván permanenciában van s lázas érdeklődéssel várja

a lapok külön kiadásait, melyek a villamos-ság szárnyán meghozzák a hirt, mit végeztek a nagy jó urak odafön. Tegnap tetőfokra há-gott az érdeklődés, a mennyiben tegnap dőlt el a vallás szabad gyakorlásáról s a zsidó vel-lás reorganizációjáról szóló reformjavaslatok sor-sa. Annyit már tudunk, hogy az előző nap elbukttak a felekezetenélküliséget, de mi lett az egész javaslat kimenetele? Erre megadta a választ az „Aradi Közlöny” rendkívüli kiadása, a mely kora délután röpitette Arad-szerte a hirt, hogy a vallászabada gyakorlást — természetesen a feleke-zetenélküliség kizárásával — megengedni méltóztatnak a magas főrendek, még pedig 15 szótöbbséggel, az izraelita vallás re-organizációját azonban hat vokssal elvetették. Büszkén verheti tehát a mel-lét Csáky-Pallavicini örgróf ur ő méltósága, a vallási türelmesség e kiváló min-taképe, ki a tegnapi főrendiházi gyűlésen oly bőszülten kikelt izraelita polgártársaink ellen. A javaslatok sorsa — a megnyirbálás meg a leszavazás — Aradon általános szenzációt keltett, s mind jobban megérintte azt a meggyőződést, hogy addig a meddig a főren-diház reformálva nem lesz, az exellenciás és méltóságos urak következetesen ellentétbe fog-ják magukat helyezni a nemzet akaratával, a közvélemény minden oldalról való megnyilat-kozása daczára is. Mondanunk sem kell, hogy rendkívüli kiadásunkat egy pillanat alatt széj-jelkapkodta a szavazás hírére mohón várako-zó közönség. Érdekesnek tartjuk végül meg-említeni, hogy a reorganizációt leajtó többség most is hat, vagy is éppen annyi, mint a mennyi az első szavazás alkalmával volt. Az izraelita vallásról szóló törvényjavaslat ugyan-is a múlt évi okt. 8-án került tárgyalás alá. A vita végén névszerinti szavazás rendeltet-ván el, 109 szavazattal 103 ellenében elvetet-ték a főrendek általánosságban a törvényja-vaslatot. Eppen úgy, mint tegnap.

— Gyümölcsoltó Boldogasszony napját hol-nap ünnepeli a katolikus egyház. A minori-ták aradi templomában vasárnap és hétfőn délelőtt fényes istentiszteletek lesznek. Vasár-nap délelőtt tíz órakor Jánosy Demjén dr. provinciális fényes papisegédlettel misé-szik. Délután 3 órakor a német egyházi szent-beszédet F a i x Benedek lelkész tartja. Hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján reg-gel fél 8 órakor Kiss Gyula lelkész tartja a magyar az entbeszédet, délelőtt 10 órakor az ünnepélyes istentiszteletet Jánosy Demjén rendfőnök szintén fényes papi segédlettel.

— Aradmegye közgyűlése. Arad vármegye tör-vényhatósági bizottságának tavaszi évnegyedes közgyűlése, ahúsvéti ünnepek és a vármegyében folyamatban levő újonczállítások miatt, a szo-kott határidőről elnapolva f. é. április hó 29-én d. e. 9 órakor fog megtartani. — A közgyűlésen tárgyalandó ügydarabok sorrend-jét legközelebb hozni fogjuk.

— Az adótsztek mozgalmá. Annak idején megemlékeztünk a m. kir. adótsztek abbéli mozgalomáról, hogy lakbér illetményüket fel-emeljék, s megirtuk azt is, hogy a benyújtott memorandumot hogyan fogadta a miniszter és az államtitkár. Most arról értesülünk, hogy a mozgalomnak jó eredménye lesz, s az előké-készítés munkálatai nem sokára el lesznek intézve, s még pedig — kedvesen.

— Az áradó Maros. A Maros áradása egyre tart. A vízjelző a tegnapi napon 1.96 méterre emelkedett a zérus pont felett. Nap-közben azonban — az ár elvonultával — csekélyebb mérvű apadás volt észlelhető, mi azomban figyelembe sem vehető. A városi mérnöki hivatalban egy mérnök állandó in-spekciókat tart. Kiss Jenő írja levelezőnk, hogy a Körös ott is rohamosan árad.

Tegnapelőtt a zérus pont felett 32-öt, tegnap már 46-ot mutatott a vízmérő.

— A mi körünkről a következő meleg so-rokat írja a „Nemzeti Ujság” tegnapi száma: „Aradi hírlapírók és írók köre. Az utóbbi időben több vidéki városban alakítottak az írók és hírlapírók a budapesti, „Ochthon” mintájára egyesületet. Mint értesü-lünk, legutóbb Aradon alakult ilyen kör, mely-nek elnökévé Brankovics Györgyöt, az „Arad és Vidéke” szerkesztőjét választották meg. Örömmel üdvözljük az irodalom embe-reinek tömörülését, a kiknek fontos kul-turális missziójuk van a vidéken is s azt kívánjuk, hogy nagyobb eredmé-nyeket érjenek el, mint a fővá-rospan fennálló hasonló egye-sület.”

— Az alföldi transversális műt. Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy a műt ki-építését egyelőre nem lehet folytatni. Most újabban arról értesülünk, hogy mire a belvi-zek lefolynak, akkorra új méréseket kell majd eszközölni. A vállalkozó sem fogadhat fel előbb munkásokat, bár azok, — különösen Vásárhelyről — nagy számmal jelentkeznek.

— Két közgyűlés. A két ünnepnapnak meg-vannak a maga mozgalmái. A sok minden egyében kívül két közgyűlés is lesz a két nap alatt. Ma délután 3 órakor a polgári jó-tékony nőegylet, holnap ugyanezen időben a lövész-egylet tartja meg rendes évi közgyűlését.

— Az aradi szabadságharczi ereklyemu-zeum látogatónak száma meghalad a már a tizenhetezre is. A 17,000-ik látogató Lusztig Mór né volt.

— A hírlapírói kör könyvtára. Az aradi legfrissebb egylet a legélénkebbnek mondható. A közönség úgy, mint a tagok a legmelegebb érdeklődéssel viseltetnek a hírlapírói és írói kör iránt, melynek elegáns helyiségei minden-nap telve vannak. Már az egyleti könyvtár alapja is meg van vetve, mintegy száz művel, melyek egyike-másika igen nagybecstű. A kör szorgalmas könyvtárosa, Londeas Elek egy aradi osztályt létesít a könyvtárban, hol az Aradon eddig megjelent összes irodal-mi termékek helyet foglalának. Az érdekes „helyi könyvtár” unikum lesz a maga nemében. A kör iránti érdeklődést legin-kább mutatja az a körülmény, hogy városunk szereplő egyénei egymásután lépnek a hírlap-írói kör alapítói közé, s ez az oka, hogy az egyesület már is tekintélyes összeg felett rendelkezik.

— A kislelté beszüntetése. A lottojátéknak — az ugynevezett kis lottónak — megszünte-tése az előkészítésnek immár előrehaladt stá-diumába jutván, a reform keresztülvittele szájá-ból a rendezett lottojátékok szokásos számá-nak fokozottan való apasztását már ez évben foganatosítja a pénzügyminiszterium. A játé-kok számának apasztása természetesen csök-kentő hatással van a lottojüvedék bevételeire is a melyek ez idén az előzetes számítások sze-rint körülbelül háromszáz ezer forinttal mögötte fognak maradni az e czímen való előző évi be-vételre előirányzatnak.

— E. Illés Lászlórol, az aradi keres-kezelmi és iparkamara népszerű másodtitkár-járól egyik vidéki lap nyomán azt írunk a minap, hogy a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara titkári állásának betöltésére az ő neve erősen kombinációba hozott s alapos kilátásai vannak ezen állás elnyerésére. Mint megbízható helyről értesülünk, tény az, hogy E. Illést a marosvásárhelyi kamara egy tagja az elnökség megbízásából felkereste s felajánlotta neki a mondott kamaránál megürült titkári állást, s azonban hosszabb megfontolás után, az aradi kamara irányadó tagjainak nézetét is figyelembe véve, megköszönte a ki-tüntetett bizalmat s kijelentette, hogy az érin-tett állásra nem reflektál s bár szerényebb működési körben, ezentúl is mint aradi pol-

gár kíván dolgozni a kereskedelem és ipar érdekében.

— A jegyzővizsgálat szigorítása. A belügy-miniszter tegnap a jegyzővizsgálatokra nézve szigorú rendeletet bocsájtott ki. Ugyanis a vizsgáló bizottságok azon felfogásával szem-ben, hogy ismétlő-vizsga esetén, a jelölt csak azon tárgyból tartozik újból vizsgálni, mely ben képesítettnek nem találtatott, elrendelte, hogy ha valaki a jegyzői szigorlaton megbu-kott az újabb vizsga alkalmával ismét újszóbeli, mint írásbeli vizsgálat alá vetendő.

— A Hirsch egylet Aradon. Mint értesü-lünk, A „Báró Hirsch Mór” jótékonyági és önségélyző egyesületnek van már képviselője Aradon is. Az intézetnek itteni képviselője Stein Zsigmond, a „Lengyel és Stein” czég volt beltagja.

— Ifjusági matiné. Az aradi kir. áll. főreáliskola ifjuságának „Fábián Gábor” ön-képző-köre vasárnap, márczius 24-én a Ly-czeum disztermében Fábián ünnepélyt rendez. Az ünnepély kezdete d. e. 10 órakor.

A műsor itt következők:
1. Elnöki megnyitó: Fischer József VIII. o. t. 2. „Hymnus” előadja az ifjusági énekhar. 3. Sydney Schmith: „Les huguenots” Op. 44, szon-gorán előadja Parecz Jenő VIII. o. t. 4. Fábián Gábor írói munkássága, díjazott pályamű; írta és felolvassa: Fischer József VIII. o. t. 5. „Magyar ábránd” Székely Imre-től; szongorán előadja: Smerál Béla VI. o. t. 6. „Simon Judit” írta Kiss József; szavalja: Gerő Ármán VIII. o. t. 7. „Kar-ének”; előadja az ifjusági énekhar. 8. „A magyar eposz”; különös tekintettel Fábián Gábor „Buda haragja” cz. eposzára, írta és felolv.: Kintzig Fe-rencz VII. o. t. 9. „Zené szám” Mendelssohn-tól; előadják Parecz Jenő VIII. o. t., Zoltay J. tan. kép. növ. Acker J. V. o. t., Institoris L. IV. o. t., Péterffy A. III. o. t., Stine J. VII. o. t., Obeiko M. IV. o. t.; Smerál Béla VI. o. t. veze-tése alatt. 10. „Jehova II. r.” írta Kiss József; szav.: Schwarz P. VII. o. t. 11. „Szózat” előadja az ifjusági énekhar.

— Utazási előnyök. Illetékes helyről azt a tudósítást vettük, hogy május hó 1-én a kör-és kéjutazási idény beálltával a vasuti kör-utazás terén több nevezetes változás áll be. E változások többnyire a közönség előnyére fognak szolgálni; az előnyök kihasználása azonban az utazó közönség helyes informáltatásától függ. Ugynevezett csoportosított köruti vagy menet-tértiljegyek fognak ugyanis kiadni, s ezek az utazás czélja szerint a legváltozo-tosabb módon lesznek összeállíthatók. Az uta-zás czéljának megfelelően csoportosított je-gyekkel való utazás olcsóbbra fog kerülni, mint az eddigi menet-tértil vagy zónajegyek-kel való utazás, de e jegyek azonkívül más és fontosabb előnyöket is fognak nyújtani. Így pl. míg eddig csupán Arad-Bécsre és vissza szóló I. oszt. gyorsvonati jegy 40 frt 40 krba, II. oszt. pedig 30 frtba került; — csoportosított köruti jeggyel utazva ez az ut csak 39 frt 80 krba illetve 29 frt 40 krba ke-rül, a jegy továbbá 60 napra érvényes s vele az ut meg is szakítható, de a mi leginkább fi-gyelmetreméltó az, hogy ugyanazon jeggyel, melylyel Arad-Bécsre és vissza az utat megtettük, még azontúl Arad-Pre-dálra és vissza, vagy Arad-Orsovára és vissza is utazhatunk; sőt a jegyek nem-csak gyorsvonatra, hanem gőzhajóra is érvényesek lesznek.

— A szegények házából. Egy bizottság alakult arra nézve, hogy megállapíttassék, vaj-jon mennyibe kerül a szegényekházában egy ember élelmezése? Bizony nem sokba, 25 kraj-czárba. — K a p r á s E v a, közveszélyes elme-beteget, míg a tébolydába szállíthatják, ideig-lenesen a szegények házában helyezték el.

— Kiderített gyilkosság. A minap megir-tuk, hogy az Aradmegyében fekvő bogysti erdőben egy tönk agyonütötte Meosa György munkafelügyelőt. — Az esetet akkor mindenki véletlen szerencsétlenségnek tudta be. Mint levelezőnk írja, most utólag kiderült, hogy Meosa György előremegfontolt gyilkosságnak esett áldozatul. A csend-őrség által megindított nyomozás s a bírósági vizsgálat folyamán kiderült, hogy midőn Meosa György és társa Oarcsa János a hegyalján

a slipper-csusztatásnál dolgoztak, Szfronya Vaszilie, aki Meocsára már néhány nap óta lefekedett, mivel a szeretőjét elosábitotta tőle, a vályu felső részére két slipperfát vonzott és azokat gyors egymásutánban lelőtte a semmitsem sejtő munkásokra, akik éppen a vályu alsó részénél állottak. Az első tönk leütötte Meocsát, ki véresen terült el a földön. Ekkor odangrott Oarce János, hogy segítsen társán. Ebben a pillanatban zuhant alá a másik slipper, mely Meocsát halálra szúrt. Oarce is halálosan megsebesítette. A gyilkosság azért nem derült ki mindjárt, mert Meoca meghalt, Oarce pedig oly állapotban volt, hogy kihallgatni nem lehetett. Több gyanús körülmény folytán a csendőrség Szfronyát letartóztatta, aki eleinte tagadott ugyan, de aztán bevallotta tettét. A gyilkost átszolgáltatták a nagybalmágyi járásbírósnak.

Aradi hivatalnok előlépése. Az osztrák-magyar bank helybeli fiókja a jövő héten egyik legkiválóbb tehetségű hivatalnokát fogja elveszíteni Temesvár javára. Goldfeld Jakabot, az aradi társadalomnak e közbecsülésben álló rokonszenves tagját a bank érdemei különbs kintüntetéseül Temesvárra igazgatónak nevezte ugyanis ki. Temesvár kereskedő világa szak férfit nyer benne, a ki mint a könyvelés magánoktatója is megérdemelt elismeréssel működött itt Aradon.

Epül a város. Alig enyhült meg egy kissé az idő, már is tömegesen érkeznek a tanácsokhoz az új építkezések és átalakítások iránti kérvények. A városi tanács tegnapi ülésében körülbelül tizenöt kérvényt intézett el kedvezően.

Az arad-temesvári vonalon f. évi május hó 1-től kezdve a következő közlekedés lép életbe: Temesvárról Aradra vonatok indulnak 8 ó. 20 p. reggel, 1 ó. 12 p. délelben és 9 ó. 10 p. este. Aradról Temesvárra érkeznek 8 ó. 1 p. reggel, 2 ó. 5 p. délután, 7 ó. 39 p. este.

Szülőfásoltási tanfolyam. A m. kir. vinczellérskola igazgatósága az iskola telepén folyó évi április hó 5. 6. és 7-én szülőfásoltási tanfolyamot tart. A tanfolyamon mindenki részt vehet a nélkül, hogy előre jelentkezne, köteles azonban éles oltókést és szülőmetsző ollót magával hozni.

Megbüntetett bérkocsisok. Két olyan ügyben mondott tegnap ítéletet Arad város tanácsa, melylyel érdemes kissé bővebben foglalkoznunk. A bérkocsisok gorombasága és megbízhatatlansága közmondásos ugy is, de azt mégsem tételeztük volna fel, hogy a bérkocsi tulajdonosok oly könnyelműen járnak el a közönség érdekében, mint azt a két alábbi eset bizonyítja. **Elias Lipót** olyan kocsist fogadott fel, kinek ninosen hajtó engedélye. Nem is első eset ez már, hiszen a kapitányaság igtatókönyvébe naponta bele kerül a neve ilyesféle kihágásokért. A másik eset ehhez hasonló. **Schwarz Fridolin** kocsis szintén nem birt hajtó-ösédulával, de azért egy dobozi illetőségű hölgygyel oly illetlenül bánt, hogy az kénytelen volt őt a rendőrségnél följelenteni. A tanács **Elias Lipótot** tíz, **Schwarz Fridolint** pedig öt forint pénzbírságra ítélte. Ideje is, hogy egyszer vége szakadjon a mostani mizériáknak.

Egy izága emberről. Majd minden héten akad dolga a rendőrségnek **Valenta Antallal**, essel az izága alakkal, ki részint részagségével, részint a hivatalos hatalom iránti durva bánásmódjával szolgálta okot arra, hogy büntessék. **Valenta** házában lakott egy **Szirma Katalin** nevű asszony, ki orgasdasággal volt vádolva, s midőn lakásán **Károly József** rendőrmester megjelent, hogy házkutatást tartson, **Valenta** s nélkül, hogy valami köze lett volna ehhez, durva káromkodással s szitokkal fogadta a rendőrség kösegét. Kezeses rendőrmester erre, mintén a házkutatást bevégezte, a vádolt nőt be akarta kisérni. **Valenta** azonban az utcára is követte, s olya nagy lármát csapott, hogy három utca publikuma csődült össze. Kezeses őrmester kénytelen volt még egy rendőrt venni maga mellé, hogy megfékezze a dühöngőt, ki megbotázással, leütéssel is fenyegette. Ez még csakélység volt azokhoz képest, mikkel **Nyáry Bélát** a kihágási bírót traktálta. Németül, magyarul sértegette folyton, ugy hogy még a

száz forintot felül, mit a rendőrrel való enyelgésekért kapott, külön negyven forintnyi pénzbüntetéssel volt kénytelen sújtani a kihágási bíró. **Valenta** erre elment inni, s ugy berugott, hogy közbötrányért, ujból öt forinttal büntették meg. Tegnapi felelkezés folytán, a tanács elé került az ügy, s az első fokú ítéletet helyben hagyták.

Dűlőnyítás. **Fericsánu Mitru**, **Kriszán Mihály** és **Bán János** gáji lakosok az iránt folyamodtak a városhoz, hogy a gáji földjeikhez egy új dűlőutat nyisson a város. A tanács az ügyet véleményadás végett a mérnökséghez tette át.

Szokimondó asszonyosság. Egy aradi uric család piros babáiról írjuk ezt a fin de siecle hírecskéket. A parányi damák egyike sértegetni kezdte a társaságot. Jancsit elnevezte kis csacsinnak, Petit szivtelen gigerlinek stb. Pörölt a dadával, visszasszólt a mamának hogy — „azért se.“

— Te kis kofa, te, — pirongatta anyuka.
 — A csópp fruska visszasszólt a mamának:
 — Nem vadok én tofa.
 — Hát mi vagy?
 — Szótimondó asszonyosság.

Rácz Jancsi hírneves bandája játszik ma este a Scheinberger-féle sörszarnokban, alkalmat nyújtva a senekedvelőknek, hogy egy ügyes czigánybanda összhangzatos játékában gyönyörködhessenek.

Levélbetyegeket küldtek a szegény tanulók számára: Dangi Jánosnál 1800, Hegedűs János 11,100, Molnár István (M.-Kovács háza) 1400, Kovács Andor 5000, Klínger Péter 5000, Szalay József 10,000, Pál Gyula 1125, Roth László 1000, Klaffer Nándor (Buttyán) 5500, összesen 41,725 darab. Csik János, egyesületi gazda.

—x— Pesti Hirlap. Az ország legkedveltebb s így természetesen legtöbb példányban megjelenő lapja. — kétségbe nem vonható hivatalos adatok szerint — a Pesti Hirlap, mely ezt a nagy pártolást azal igyekszik kiérdemelni, hogy folyton legtöbb olvasni valót nyújt, jól megválogatva. Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely a magyar irodalom két legelső művelőjét számíthatja rendes munkatársai közé. Most is egyszerre közöl Jókai Móról regényt a regénycsarnokban és Mikszáth Kálmántól elbeszélést a tárczában. — Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely rendszeren minden nap husz oldalnyi terjedelemben jelenik meg, vasárnaponként pedig négy ívet (32 oldal) szokott adni. Ma a Pesti Hirlap az egyedüli lap, mely naponként hasábszámba közölt szerkesztői üzeneteivel oktat és mulattat egyszerre. Seholy illy fokra ez az érdekes rovat nem fejlődött. Mindehhez járulnak szépen megírott vezércikkék, kitűnő tárczák, gazdag színházi, napi híre-és távirat-rovatok, törvénykezési karcolatok, a közgazdasági és műszaki közlemények bő tárháza, stb. Uj-évtől fogva szines képekkel gyönyörűen kiállított divatlap is jelenik meg a Pesti Hirlap mellett, Párisi Divat címmel, még pedig — Magyarország szintén egyedüli — minden héten. Ennek dacára az ára külön csak 2 frt egy negyedévre, a Pesti Hirlappal együtt pedig csak 1 frt, vagyis a Pesti Hirlap 8 frt 50 kr, a Párisi divattal együtt pedig 4 frt 50 kr. Mutatványszámokat mindegyik lapból küld a kiadóhivatal (Budapest, Váci-körút 78. sz.) Melegén ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

—x— Világpanorámá tvitt meg a Szabadságtéren, a volt Sonnenfeld és Bing-féle helyiségben. Az érdekes múzeumra vonatkozó mai hirdetésünket a vasóink figyelmébe ajánljuk.

—x— Párisi divat. Felhívjuk olvasóink figyelmét egy új divatlapra, melyet nemcsak azért mondunk újnak, mert ez évben indult meg, hanem mert több dolgra nézve irányja és jellege is eltérő a többi divatlapoktól, még pedig határozottan az új lap előnyére. Címe „Párisi Divat“ s Budapestben jelenik meg Légrady testvérek kiadásában. Szerkesztője G. J. J. Bona, a néhány évvel ezelőt elhunyt Győry Vilmos leánya. Eddigi divatlap-jainknál rendszeren az a baj forgott fenn, hogy ha szép képeket hoztak, csak a fényűzést terjesztették, ha pedig egyszerűbbek akartak maradni, ugy szepet nyújtani is megszűntek. A „Párisi Divat“ szoronszerűen egyesíti a szépséget és praktikusnak két jó tulajdonságát. All szep-irodalmi, divat- és kézimunka részből s mindhárom egyaránt gazdag. Nemcsak ozikkeivel, de gyönyörű kiállítás képeivel is — melyekből érdekes azt tudnunk, hogy párisi fényképek után készülték — elővást, hogy olvasóközönségét mindazzal megismertesse, ami szepet a tetszetős elegáns izlésű párisi divat megalkotott. Előfizetési ára egész évre 8 frt, félévre 4 frt, negyedévre 2 frt. A „Pesti Hirlap“ politikai naplappal együtt egész évre 18 frt, félévre 9 frt, negyedévre 4 frt 50 kr. Mutatványszámot kívánatra küld a kiadóhivatal (Budapest, V. váci-körút 78. sz.)

—x— HYMEN. **Náday Gyula** dr. simándi kertületi rabbi f. hó 26-án délután 4 órakor esküszik örök hűséget az aradi izr. templomban osv. **Bauer Ann** Benedekné bajor leányának. **Ilyen a** kisasszonyunk.

GYÁSZROVAT.
 † **Tichy Ede**, az öngyilkos vasuti mérnök temetése ma délután lesz. Az arad-csanádi vasut a szomorú esetről az alábbi gyászjelentést bocsájtotta ki: Az aradi és csanádi egyesült vasutak igazgatósága és hivatalnokai kara fájdalmas szívvél tudatja busgó mérnökének a

nagrabecsült s szeretett kartársnak **Tichy Ede** urnak, folyó évi márczius hó 22-én délelőtt életének 36-ik évében váratlanul bekövetkezett gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai folyó hó 24-én d. u. 4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartásai szerint a felső temető halottas házából örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyászmise márczius hó 26-án délelőtt 8 órakor fog. a t. Minorita atyák templomában az egok urnák bemutatatni. Arad, 1895. évi márcz. 22-én. Béke hamvaira!

† **Dembinezky György** ismert **kisjenői** polgár, a ki 38 éven át adópénztárnok, asután pedig 9 évig takaréktári pénztárnok volt, mint öszinte részvétellel értesülünk, élte 75-ik évében elhunyt. A lengyel származású öreg urat két év előtt szélhűdés érte, minek következtében hivataláról lemondott. Halála általános részvételt kelt. A **kisjenői** takarékpénztár gyászlobogót tüzött ki, a ma délután végbemenő temetésen pedig gyönyörű koszorut tesz a megboldogult ravatalára.

† **Willim Teréz** f. hó 23-án délelben elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Fejlesztetza 39. sz. házból. Béke poraira!

EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(*) A „Maros“ aradi evezős egyeslet f. évi ápril hó 1-én, azaz hétfőn d. u. 6 órakor az arad-csanádi gazdasági takarékpénztár igazgatósági termében rendes évi közgyűlést tart. Az ezen úléseu tárgyalás alá kerülő ügyek fontosságára való tekintettel felkérgetnek az egyeslet tagok, hogy azon minél nagyobb számban megjelenni sziveskedjenek. A közgyűlést megelőzőleg tag felvételi úlése is fog tartatni.

(*) Az aradi polgári jótékony nőegyeslet ma — vasárnap — délután 8 órakor a városháza tanácsstermében évi rendes közgyűlést tart, melyre az érdeklődő tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. Tárgysorozat: 1. Evi jelentés. 2. Evi zárszámadások. 3. Egy számvizsgáló bizottsági tag választása. 4. Esetleges indítványok.

(*) Az aradi kereskedő-íjja betegsegélyző egyeslet folyó hó 24-én d. u. 2 órakor a kereskedelmi akadémia diastermében tartja rendes közgyűlést, melyre az egyeslet tagjai tisztelettel meghivatnak. Tárgysorozat: 1. Az 1894. évi mérleg és zárszámadások előterjesztése és a felmentvény megadása. 2. Hat felügyelő-bizottsági rendes és három póttag, hat választott bírósági rendes és három póttag megválasztása 1 évre. 3. Netaláni indítványok. Arad, 1895. márczius 9. Az elnökség.

(*) Az aradi polgári lövész egyeslet 1895. évi rendes közgyűlést folyó hó 25-én d. u. 10 órakor tartja a városi székepület emeleti teremében, melyre az egyeslet tagokat tisztelettel meghívja az elnökség. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. Titkár évi jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A választmány jelentése a vízvezeték és villanyvilágításnak a városligetbe bevezetése iránt. 4. Indítványok.

(*) Az első aradi betegsegélyző és temetőkezesi egyeslet elnöksége ma vasárnap d. u. 4 órakor saját helyiségében (Szabadságtér 11. sz. ház em.) választmányi úlést tart, mely alkalmalval új tagok is felvétetnek. Az elnökség.

TANÜGY.

iskolaszéki úlése.
 — Meghívó. —
 Arad sz. kir. város községi iskolaszéke f. évi márczius hó 28-án arad osztorötköm d. u. 6 órakor a város háza emeleti teremében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghivatnak.

A tanácskozás tárgyai:
 1. **Roth Adolf** aradi lakosnak kérése, melyben a polgári iskola II-ik b. osztályába, rendkívüli tanulóknak beírt **David** nevű fiát rendes tanuló felvétetni kéri. 2. Arad sz. kir. város tanácsa általános nagybism. méltóságú vallás és kösoktatásügyi m. kir. miniszterium leiratát, mely szerint az Aradi siketnema iskolában a f. iskolai év végével megtartandó évi zárvizsgálat idejét f. évi június hó 22-ére tási ki. 3. A siketnema iskola felügyelő bizottsága

Arad sz. kir. város községi iskolaszéke f. évi márczius hó 28-án arad osztorötköm d. u. 6 órakor a város háza emeleti teremében rendes havi ülését tartja, melyre a t. iskolaszéki tag urak ezennel meghivatnak.

bemutatja az azon iskolánál felállított siketnéma iparos tanulók iskolájának szervezését és órarendjét.

4. Jelentés a Waltersdorfer Róza Arena-kerti volt magán ovoda tulajdonostól átvett butorok és felszerelvényeknek áráról s annak kitalványozásáról.

5. Az iskolafelügyelő előterjesztése az összes községi elemi fiú s leányiskolákban beszedett könyvtár és szertáridajkból befolyt összegnek a mutatóköztségre képest az egyes községi iskolák között mikénti elosztás iránt.

6. Az iskolafelügyelő jelentése az iskolamulasztásokról.

Arad, 1895. március hó 23-án.

SALACZ GYULA s. k.
kir. tanácsos, iskolaszéki elnök.

(-) Az aradi tanítók segélyalapja szabályzatának módosítása tárgyában tegnap d. u. 5 órakor a templom-utcai polgári fiúiskola rajztermében rendkívüli közgyűlést tartottak. Az úrné Brusch Alajos elnököt, ki megnyitván az ülést, a jegyzőkönyv hitelesítésére Gellér János és Csik János tagokat küldi ki. Brusch Alajos elnök ismerteti s beható részletezéssel előadja az egyesület szabályainak elvi módosítását szolgáló s a revidáló bizottság által ajánlott tervezetet, melynek lényege abból áll, hogy a segélyezésekre eddig elévült évi jövedelem 75 %-a helyett annak 90 %-a, a temetkezésre 9 és az alaptőke emelésére 10% fordítottassék. Módosítást képez még azon elvi jelentőségi intézkedés is, miszerint 1895. január 1-től belépő új tagok számára az évi jövedelem terhére személyenként 16 frt iratik elő nem, hogy ezáltal ezeknek is biztosítva legyenek mind azon jogok melyek máskülönben csak 5 év múltával illetné meg őket. Szintén módosítást képez az is, hogy a segélyezésekre kintalt, de fel nem vett összeg a tagok temetkezési alapjához csatoltassék egyenlő arányban, s végül kimondandó volna, hogy a fedezet esetén a segélyezésre kilátásba helyezett 240 korona feltétlenül kiadassék s csak azon esetben lehessen ez kevesebb, ha a jelentkezők nagy száma miatt az évi jövedelemből több nem juthat. Az alapszabályokhoz általában nem ólnak Csik, Kovács, Sebereg, kiknek kifejtett érveléseit még Szilágyi titkár bővíti ki s így az általános vitát beárta után az egyes szakaszok olvastattak fel, amelyek után az ajánlott új szövegezés fogadtatott el.

SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVÉSZET.

A színház műsora:

Március 24. (Vasárnap) Délután: Az ördögűző huszártiszta, bohózat; este: Ejjel az eszén, népszínmű; Szalóczy Irén vendégfellépésével.

Március 25. (Hétfő) Délután: A motordáma, színdarab; este: A bányamester, operette; Szalóczy Irén vendégfellépésével.

Strakosch Febea

Mint mondják a Tróia-t, Violetájában.

(h). Egy darab a tökéletességből, egy nő, akiben a hatalmas dráma van, a tudást, teremtő erőt, kifejező arcot, alakot és hangot egyesítette a természetben. Nagy ambícióval lépett a színpadra, a művészi pályára. Strakosch Febea, az aradi színpad híres vendége, akinek tegnap a színházban sokáig marad feledhetetlen a valódi szépért, nemeseért lelkesedni tudó közönség előtt.

A kisaasszony tegnapi fellépésével valósággal elragadtatta a közönséget, mely nem udvariasságból tapsolt grófnőnek, hanem lelkesedéssel, melyet az ő művészi játéka, éneke ébresztett fel a hallgatóságban.

A ritkaságok közé kell hogy sorozzuk a tegnapi estét, már csak azért is, mert Strakosch Febea az előzetes s többé nem szokatlan reklámok nélkül is meg tudta teremteni maga felől a jóvöleményt már színrelépéskor, egyéniségével erejével úgy tudta hangolni a házat, amint hatalmas alkotása a maga egészében, részleteiben megnyilatkozott.

Strakosch Febeát itapsolni kellett, mert ő úgy akarta.

Játékán látszott a nagy tanulmány, a mes-

ter erős kezének kinyomata, de a betanultság mellett elenyészett az iskolás modor, s hatott a művészi egyéniség, melyet el tudott hitetni a nézővel, s a tehetség, melyet elismertetnie nem nagy fáradságába került.

Amellett, hogy nagyterjedelmű, kitűnően iskolázott hangjával az érzelmek minden skáláján átvonulva, interpretálni tudta a bukott nő óriási, s tiszteletparancsoló szerelmét, mindig maradt ideje arra, hogy énekét, farsztó parthiejának minden akkordját játékkal kíséje, magyarázza.

S ebben rejlik az ő nagy művészete. Színész, s énekesnő egy személyben; van szíve, melylyel melegséget önt a melódiákba, s van hangja, mely kifejezni képes azt, amit a szíve érez.

A valósággal frappirozott közönség ünnepelte Strakosch Febeát, kit nyílt színen, felvonások végén hosszantartó tapsokkal hitt a lámpák elé.

Mellette Mezeit és Csatárt kell a legőszintébb elismerés hangján felemlitenünk, mint olyanokat, akik a kiváló vendég mellett minden tekintetben méltó helyet foglaltak el. Őket is sokszor tapsolták.

Valóban az igazgató nagy szolgálatot tesz a közönségnek, ha Strakosch Febeát, legalább még egy vendégjátékra megnyeri.

TÁVIRATOK.

A mai szavazások.

Budapest, március 23. (Saj. tud. táv.)
Ma esett meg a főrendiházban a felekezetenkülsiségről megválasztott szabad vallás gyakorlat felett a harmadszori megszavazás. A közönség a tegnapi tanácskozás után bizonyosra vette, hogy a javaslat harmadszor bukni fog egészében.

Az általános várakozásból nagy meglepetés lett: a főrendek a javaslatot 15 többséggel megszavazták a harmadszori felolvasásban.

A többség hosszas éljenzésben tört ki, a közönség pedig ámulva hallotta a szinte hihetetlen eredményt. Ennek a fordulatnak meg van a maga története, amely több mozzanatból verődött össze, de amely abban a részében a legérdekesebb, hogy a klerikálisok meghátráltak egymásközt. Amíg ugyanis Zichy Nándorék a mellett voltak, hogy a javaslatot megmaradt részében is le kell szavazni. Ezzel szemben a klerikálisok egy kis, de döntő része arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felekezetenkülsiség fejezete kimaradt a javaslatból, tehát a javaslat többi részét megszavazza.

A mai szavazásból érdekesek a következő mozzanatok: Szalóczy Irén, püspök, Prónay Dezső br. és Pallavicini Edé gr. hiányoztak s ezekkel együtt hiányzott nem kevesebb, mint 6 Zichy.

Ellenben velünk szavaztak: Zichy Ferencz gr., Szapáry Géza gr., Farkas Tibor, Taszillo, Batthyány Elemér gr., Kazap Ferencz, Gervay Mihály, Odescalchi Arthur, Széchényi Imre gr. ifj., Serényi Sándor és Zay Miklós gr.

A tegnapi távol levők közül bejött: Baltik ev. püspök s többek.

Legérdekesebb a dologban, hogy a klerikálisok vérszégyesok kálnagyobbennél a javaslatnál, amint nekik gondolták. Azt hiszik ugyanis, hogy a felekezetenkülsiséget kiirtották ebből a most

már elfogadott reformból. Nagyon csatlódnak. A felekezetenkülsisegről vonatkozó fejezetet ugyan elvetették, de maga a felekezetenkülsiség, vagyis helyesebben a vallásszabadság eszméjét azért bennefelejtették több szakaszban expressis verbis.

Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A második szavazásban a recepció bukását előidézte a klerikálisok összetartása és néhány mágnás távozása. Szapáry Gézáék, kik előbb a kormányval szavaztak, a zsidóhitre való áttérés miatt csatlakoztak az ellenzékhez. — Hír szerint a javaslatismét visszakerül a főrendekhez.

Latkóczy mandátuma.
Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A Budapesti Tudósító szerint Latkóczy államtitkár nyitrai mandátumáról lemond, mert óriási többségre daczára az ellenzékiek azt megtámadják, a választási elnök némely intézkedései folytán. Latkóczy kijelentette, hogy nem vállalja a mandátumot, melynek tisztaságában kételkedni lehet.

Uj miniszteri tanácsos.
Budapest, márcz. 23. (Saját tud. táv.)
Mándy Lajos vasuti felügyelő miniszteri tanácsossá lett kinevezve, s e minőségben átvette a vasuti szakosztályt.

Kossuth Ferencz kerülete.
Budapest, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
Kossuth f. hó 25-én indul a tapolczai kerületbe. Ez utjában kísérik Justh és a párt legtöbb tagja.

A vidéki tornaversenyek.
Budapest márczius 23. (Saját tud. táv.)
A vidéki tornaversenyekre a kormány egyenkint 600 frtot utalványozott.

Károlyi Gyula gróf végrendelete.
Budapest, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
Károlyi Gyula gróf végrendelete szerint az özvegy 50000 frt évjáradékot, és a két fiu nevelésére 12000 frtot kap évenként. A fiuk hitbizományokat kapnak. A vagyon nagyságát leginkább az jellemzi, hogy 23 közjegyző fáradozott az összeírásán.

Pártszervezkedés.
Pezsony, márcz. 23. (Saj. tud. táv.)
A néppárt a ma tartott értekezleten 300 taggal megalakult.

Gátszakadás.
Pozsony, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
A Morva folyó áttörve a gátakat, óriási területet elöntött. Az országuton a közlekedés lehetetlen.

A sikkasztó levele.
Győr, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
Klopper postásikkasztó Bécsből irt, s kijelenti, hogy hajlandó az elsikkasztott összeget visszaadni, ha a büntetést elengedik. Levele későn érkezett, az eljárást már megindították.

Hegyomlás.
Titel, márczius 23. (Saj. tud. táv.)
A hegyomlás rádőlt a hegy lábánál lévő házra, megölve a benne lévő anyát négy gyermekével.

Bismarck üdvözlése.

Berlin, március 23. (Saj. tud. táv.) A birodalmi gyűlés 17 szótöbbséggel elvetette azon indítványt, hogy Bismarckot 80-ik születése napján üdvözléjk. Levetsov elnök a jobboldal tetszése között elhagyta helyét. Ezt megelőzőleg izgatott vita volt, melyben Bismarckot munkáellenes antiszemitanak, a népek elnyomójának mondták viharos tetszés között.

Lemészárolt katonák.

Calcutta, március 23. (Saj. tud. táv.) Ross angol hadnagyot 46 és Katcon hadnagyot szintén 46 katonával és 8 maroktányossal az indusok lemészárolták.

KÖZGAZDASÁG.

Aradi gabonaüzletli hetiszemle.

— Saját tudósítónktól. —

Arad, március 23.

(S—ss.) Az időjárás a múlt hét elején tavasias volt, míg később, különösen az éjjel oly hűvösök lettek, hogy a beállott dér mellett folyton fagytól lehetett tartani, mely a szépen kikelt vetéseken kiszámíthatlan károkat okozta.

A hónap legnagyobb része elolvadt, a lapos földek egy része víz alatt áll, s így az árpa-szabvetés, és a szántás késő késik, de néhány meleg nap mindent helyrehozhat.

A gabona-üzletben alig remélt változások állottak be, miután a gabona-árak Amerikában, Angol- és Németországban rohamosan javultak és mint a napokban publikált hivatalos adatok mutatják, az Egyesült-Államokban 75 millió métermássával kisebb a búzakészlet, mint a milyen 8 év óta mindig ez időtájtban volt. Továbbá a vetések állásáról kolportált rosz hírek elég okot szolgáltatnak arra, hogy nálunk a gabona-ár megjavuljon.

Daczára annak, hogy most még nem tudhatni, hogy a vetések hogy teletek, pozitíve állíthatjuk, hogy a buza-termés az idén sokkal csekélyebb lesz a múltévinél.

A hausse most már nem ideiglenes, mert tudjuk, hogy áremelkedés esetén úgy malmaink, mint kereskedőink, szívesen vásárolnak. A külföld már csak keveset, vagy egyáltalában nem szállít árut — a mostani körülmények között — hozzánk, és végre ami a legfontosabb, a liszt exportálása alig emelkedett.

Osodálatos, hogy az árpa és zab ára, — daczára, hogy már március végén vagyunk, és nem lehet vetni, daczára a csekély készletnek és meglehetősen élénk keresletnek — csak lassan emelkedik és az irányzata lanyha. Ez arra mutat, hogy kereskedőinknek nincs bizalmuk ezen üzlet iránt.

A tengeri-üzlet oszdes ugyan, de az ár és irányza változatlan, szilárd maradt. A legelőz szépen állanak és az idén a takarmánymű termése a tavalyit hihetőleg pótolni fogja.

Arad és Uj-Aradon a múlt héten eladatott:

Buza I. rendű 600—800 mm. 6.20—6.40 krig.

Buza II. rendű 500—600 mm. 5.70—6.20 krig.

Árpa 200—250 métermázsa 5.70—6.—krig.

Zab 150—200 métermázsa 6.——6.40 krig.

Rozs névleg 5.10—5.20 krig.

Búza névleg 50—100 métermázsa 8 forint.

— Az aradi kereskedelmi és iparkamara irodájában a hivatalos órák alatt betekinhető: A m. kir. államvasutak igazgatósága által a budapesti központi szertárban elhelyezett 13 darab, részint jó állapotban lévő, részint pedig javításokat igénylő hidmérleg és 1 darab még jó állapotban lévő szivattyugép eladása céljából közzétett nyilvános pályázati hirdetménye. (1675 sz.)

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok, 1895. évi márcz. hó 22-én. Fizott sertés árak. I. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 45.—46. krig. Öreg közép (páronként 300—400 klgron súlyban) 45.5—46.5 krig. Fialat nehéz (páronként 320 klgron felüli súlyban) 48.—49. krig. Fialat közép (páronként 251—320 klgron súlyban) 46.—47. krig. Fialat könnyű (páronként 250 klgr. terjedő súlyban) 46.—47. krig. II. Magyar szedetr: Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 45.5—46. krig. — Közép (páronként 220—280 klgr. súlyban) 45.—45.5 krig. — Könnyű (páronként 220 klgr. terjedő súlyban) 45.—46. krig. Szerbiai: Nehéz (páronként 250 klgron felüli súlyban) 45.—46. krig. Közép (páronként 220—250 klgron súlyban) 45.—46. krig. — Könnyű (páronként 220 klgr. terjedő súlyban) 44.—45. krig. Sertés-szűrtés: 1895. márcz. hó 20-án volt készlet 128,205 darab. 1895. márcz. hó 21-én felhajtatott: 1095 darab. 1895. márcz. 21-én elszállított: 1851 drb. 1895. márcz. 20-án maradt készletben 122,449 drb. — A hizottsértés üzletirányzata: Lanyha.

Szerzőslet.

— Március 23. —

A kereslet a múlt héten is tartósan gyenge, az irányzat oszdes volt.

Ma jegyzéseink: Készáru nagyban ársz. 58.50, kicsiben 58.— nordó nélkül per 100 liter 6.—, belsőérték 5.— (fr. fogyasztási adó).

Budapesti gabonatözsde.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —

Budapest, március 23. d. a. 5 óra.

Fajta	100 kg. ár	
	frtől	frtíg
Buza bányai uj	6.85	7.10
Buza tiszavideki	6.90	7.15
Buza pestvidéki	6.85	7.10
Buza fejezmegyei	6.85	7.10
Buza bácskai	6.95	7.20
Rozs uj, I-ső rendű	5.75	5.85
Rozs uj, II-od rendű	5.70	5.75
Árpa takarmány	6.25	6.55
Árpa égetni való	6.60	6.90
Árpa sörfőzdeai	7.20	8.20
Zab	6.55	6.75
Tengeri bányai	6.65	6.70
Tengeri másnemd	6.60	6.65
Káposzta-repoze bányai	—	—
Köles	6.20	6.80
Buza márcz.-ápr.	6.91	6.98
Buza szept.-okt.	7.09	7.10
Buza máj.-jun.	6.79	6.81
Rozs márcz.-ápr.	5.78	5.80
Tengeri máj.-jun.	6.50	6.51
Tengeri aug.-szept.	—	—
Tengeri októberre	—	—
Zab márcz.-ápr.	6.34	6.36
Zab szept.-okt.	—	—
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.	10.75	10.85

Aradvárosi

Évadbérlet
160. szám.

színház.

Havibérlet
20. szám.

Vasárnap, 1895. március 24-én

Déltűn 2 1/2 órakor, félárakkal:

Az ördögűző huszártiszt

Énekes bohózat 3 felvonásban. Irta: Blum. Magyarosítottas: K. Y. Z.

Kezdeté 3 1/2 órakor.

Este béreltfollyamban:

Szalóczy Irén kisasszony, Rákossy Szidi színésznő iskolájának négyzetű növendéke első vendégfellépésével:

Éjjel az erdőn.

Legújabb népszimfő, új dalokkal. Irta: Rákossy Jenő. Zenéjét szerzője: Erkel Elek.

Kezdeté 7 órakor.

KIS LOTTO.

Bécsi:

36, 1, 26, 10, 47.

Temesvári:

54, 55, 56, 40, 38.

Felölös szerkesztő Vass Géza.

Divat-áruház!

Probst Károly és Társai

Aradon, Atzél Péter-utca 3. sz.

— ALAPITTATOTT 1793-ban. —

A nagyérdemű közönséget tisztelettel tudósítjuk, hogy

összes újdonságaink

a tavaszi idényre megérkeztek.

Rendkívüli nagy választéku

belföldi és külföldi kelmék és selymek.

Női felöltők

meglepő, szép faconokban.

Elősmert legjobb minőségű

vásznak és asztalneműek.

Ara-kelengyék

kitűnő minőség és szép kivitelben

minden árban.

Nagy női szabóságunkban

divatos öltözékek legújabb faconokban, kitűnő szabással jutányos áron készíttetnek.

Kegyess pártfogást kérünk

mely tisztelettel:

Probst Károly és Társai

240 2-3

Aradon.

Eladó ház.

Knézics Károly-utca 3. sz. a.

12 évig adómentes, első osztályu anyagokból épült

ház

igen kedvező fizetési feltételek mellett

eladó.

Értekezhetni az „Aradi ipar- és népbank” pénztáránál. 255 2-3

„Széchenyi” sörszarnok és kávéház.

Ma vasárnap

nagy hangverseny

Rátz Jancsi

jó hírnevű zenekara által.

Szabad bemenet. Változatos műsor.

Kezdeté 7 és fél órakor este.

Kiadó lakás.

Hassinger-utca 2. számú ház első emeletén négy szoba és mellékhelyiségekkel álló,

szép utczai parquettás lakás

f. é. május hó elsejétől bérbbe adandó.

Bővebbet az „Az Aradi Ipar és Népbank”-nál.

255 1-1

AZ
"Aradi Közlöny"
kiadóhivatala.

Könyv-
kötészet
műintézet.

ARADI
NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
KÖNYVNYOMDAI ÉS KÖNYVKÖTÉSZETI
MŰINTÉZETE
ARADON,

fő-ut 51. sz. Arad-csanádi vasutak palotájában.

Ezennel van szerencsénk a tetemesen megnagyobbított és a legdivatosabb betűkkel, valamint egy amerikai, három nagy gyorsajtó, nemkülönbön betütömöntő; simító-, perforáló-, fűző-, vágó- és más egyéb segéd gépekkel ujonnan felszerelt és légszeszhajtó erőre berendezett

könyvnyomdai műintézetünket

a n. é. közönség becses figyelmébe és pártfogásába ajánlani.

Nyomdánk oly módon van felszerelve, hogy nemcsak az összes vidéki hanem bármely fővárosi nyomdával kiállja a versenyt, úgy nyomdatermékeink pontos tiszta, hibátlan tetszetős kiállítása, mint azok mérsékelt ára tekintetében.

Könyvnyomdánk nagyobbitása alkalmával **könyvkötészetünket** is ujonnan felszereltük s így minden e szakkörben vágó munkák készítését a legdiszesebben és pontosan eszközöljük.

Továbbá felkaroltuk a legkülönbözőbb **papirzsák és zacskók** gyártását valamint cégnyomással való ellátását tetszésszerinti kiállításban a legmérsékeltőbb árak mellett.

Kiváló tisztelettel

Aradi nyomda részvénytársaság.

Telefon sz.
151.

Telefon sz.
151.

T. üzletfeleink szives tudomására hozzuk továbbá, hogy
Révész Nándor könyv- és papirkereskedő urat
(Szabadságtér 20. sz. TELEFON 265. SZ.) képviselőséggel ruháztuk fel,
ki elfogad minden a nyomdánkat valamint az
"ARADI KÖZLÖNY"
kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Nyomtatványok

készítetnek:

Napi-, hetilapok,

továbbá

szaklapok és folyóiratok előállítása
ialésos és jutányos kivitelben;

**bármily terjedelmű regények,
elbeszélések**

és egyéb művek nyomtatása és kiadása.

Meghívók,

tánczrendek, névjegyek, gyászjelentések

a legdiszesebb kiállitásban.

Jegyzékek számlák, számkártyák, le-
vélpapírok és heritékek leggyor-
sabban olcsón készitettek.

Vidéki megrendelések

pontosan teljesitettek.

Könyvkötészetünk

nagy sulyt fektet különféle
dizsmunkák készítésére külföldi
minták szerint

**írómappák, ékszerdobozok,
képkeretek,**

tánczrendek,

bőrmetszett és bőrdombormű

legdiszesebb

és legizlésesebb kivitel-
ben.

Papirzacskó
gyár.

Betű
tömöntöde.

SINGER L. S.

SINGER A „NÁDOR SZÁLLODA“ MELLETT. **SINGER**

Amerikai varrógépek,
vasbútor
és pénzszekrények
gyári raktára.
SINGER L. S.

aradi kereskedő 1856. óta.

SINGER L. S.

A ca. kir. osztr. és a m. kir. ministeriumok s államvasutak szállítói tűz és betörés ellen biztos kis kézi és nagy **pénzszekrények** gyári raktára. Készletek számára kivételesen 25% engedmény.

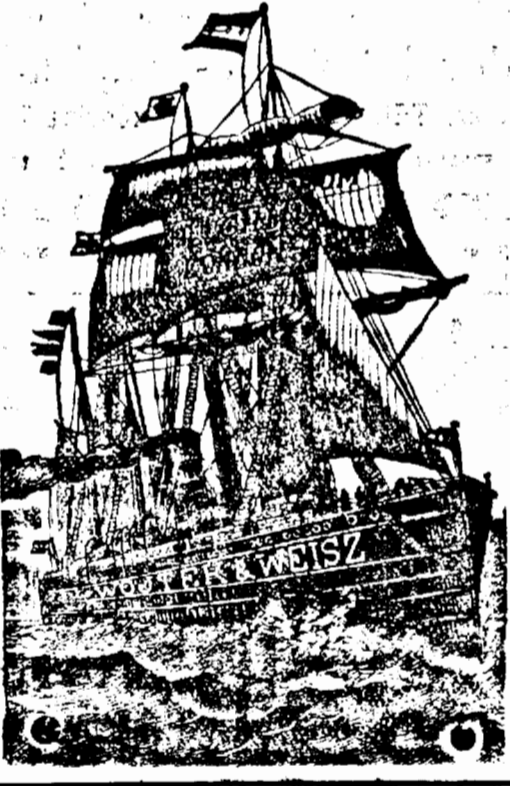

Azonkívül ajánlom **vasbútor** gyári raktáromat nagy választékban.

Valódi amerikai **HOWE**, Karikahajó **WHEELER & WILSON**, Singer és kézi varrógépek családok, szobák és csipészek részére. Mindennemű varrógépek javítása is eszközöltetik. Varrógépekhez szükséges tartalék. 581

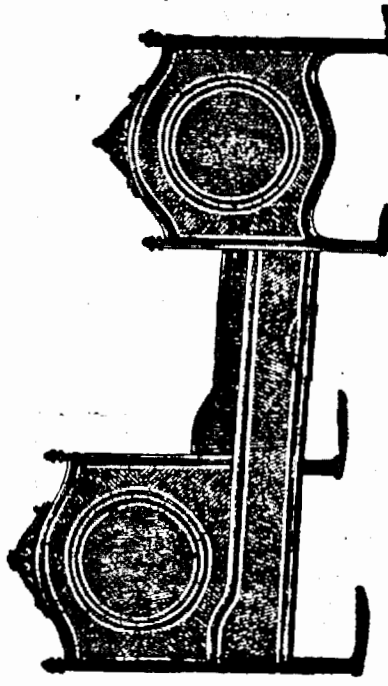
VOJTEK és WEISZ gyógyáru-üzlete Aradon.

TEÁK	RUMOK	TEÁK
	RUMOK	
	RUMOK	
<p>Tea valódi Caraván 0 sz.</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 24 100 gramm 70 10 gramm 80 eredeti csomag = 1 orosz font 10 <p>Tea valódi Caraván 1 sz.</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 15 100 gramm 1 10 gramm 20 eredeti csomag = orosz font 6 23 <p>Tea valódi Caraván 4 sz.</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 10 100 gramm 1 10 gramm 12 eredeti csomag = orosz font 4 25 <p>Tea valódi Caraván 6 sz.</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 8 100 gramm 90 10 gramm 10 eredeti csomag = orosz font 3 50 <p>Tea valódi Caraván 8 sz.</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 6 100 gramm 70 10 gramm 08 eredeti csomag = orosz font 3 50 <p>Tea esásárkoverék legnemesabb</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 10 100 gramm 1 10 gramm 12 		<p>Tea mandarin keverék legnemesabb</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 8 100 gramm 90 10 gramm 10 <p>Sucheng I. rendű</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 6 100 gramm 70 10 gramm 08 <p>Sucheng II. rendű</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 5 100 gramm 55 10 gramm 06 <p>Pecking Conge legnemesabb</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 10 100 gramm 1 10 gramm 12 <p>Pecce virág legnemesabb</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 12 100 gramm 1 10 gramm 35 <p>töröcsk nemes szitált</p> <ul style="list-style-type: none"> kimérve 1 Kilo 4 100 gramm 45 10 gramm 05
<p>RUMOK</p> <p>Rum eredeti Jamaicai legnemesabb</p> <ul style="list-style-type: none"> nagy üveg (7/10) Lit. 3 közép üveg (5/10) Lit. 1 50 kicsiny üveg (0.15) Lit. 4 Liter 4 <p>eredeti Jamaicai szom</p> <ul style="list-style-type: none"> nagy üveg 0.7 Lit. 2 közép üveg 0.35 Lit. 1 	<p>RUMOK</p> <p>Rum eredeti Jamaicai szom</p> <ul style="list-style-type: none"> kis üveg 0.15 Lit. 40 Liter 3 <p>Jamaicai I. rendű</p> <ul style="list-style-type: none"> nagy üveg 0.7 Lit. 1 50 közép üveg 0.35 Lit. 75 kis üveg 0.35 Lit. 30 Liter 2 	<p>RUMOK</p> <p>Rum Jamaicai II. rendű</p> <ul style="list-style-type: none"> nagy üveg 0.7 Lit. 1 közép üveg 0.35 50 kis üveg 0.15 20 Liter 1 30 <p>Hungaria</p> <ul style="list-style-type: none"> nagy üveg 1 Liter 1 kis üveg fél Liter 30

Ajánlom a nagyérdemű közönségnek úsan felszerelt vasbutor raktárom és pedig: **vaságyak, asztalok, gyermekágyak, fatartók, moszószekrények, gyermekkoscsik, ágybetétek**, a legdizesebb kivitelben.

A tavaszi és nyári idény beálltával ajánlom a n. közönségnek saját készítményű

kerti asztalok, padok és székek

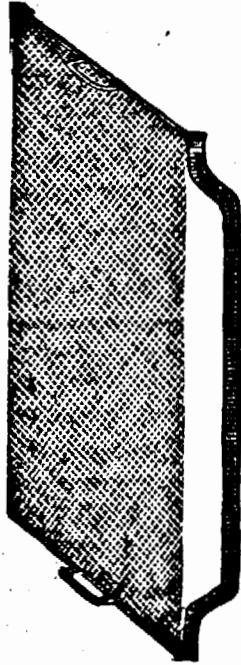
a legcsinosabb és legizlésebb kivitelben a legjutányosabb árak mellett. Vasbutor javítások ujjáfényezése és festése elfogadtatik.

Tejes tisztítéssel

FLEISCHER ADOLF,

Arad, hal-tér 4-ik sz.

Atzél sodrony ágybetétek

Minden méretben készülnék.

Párisi Divat

Legszebb magyar divatlap.

Gyönyörű fény-nyomatu színes képek, szabásrajzok, kézimunkák, illusztrált regények, sat.

Előfizetési árak:

csak „Párisi Divat“	Párisi Divat a Pesti Hirlap-pal együtt
Egy évre 8 frt	Egy évre 18 frt — kr.
Fél évre 4 frt	Fél évre 9 frt — kr.
Negyed évre 2 frt	Negyed évre 4 frt 50 kr.

262 1—2 Mutatványszámokat kívánatra küld

a „Pesti Hirlap“ és „Párisi Divat“ kiadóhivatala

V., váci-körút 78. sz.

5057/1895.

Hirdetmény.

Közhirre tesszük, hogy a fumei hadtengerészeti akadémiában az 1895/96-ik iskolai év kezdetén betöltendő egészen ingyenes és féldíjmentes, valamint fizetéses és alapítványi helyek betöltésére vonatkozólag a mélt. m. kir. honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetmény levéltárunkban bármikor betekinthető.

Aradon 1895. évi márczius hó 9.

A városi tanács.

A világ legjobb fénymáza! FERNOLENDT-féle

241. 1—43) fénymáz.

Cs. kir. állam. szab.

gyára

alakult 1835-ben.

Bécs.

Ki lábbelieit sötét feketén, fényesen és tartósan akarja megörizni, az csak

Fernolendt-fénymáz

vegyen.

Mindenütt kapható.

Főraktár: Wechsler József urnál.

A sok értéknélküli hamisítások miatt tessék nevemet

St. Fernolendt

megjegyezni.

MÖDLINGI CZIPŐGYÁR

ARAD, Andrassy-tér 4. szám (Nádor szálloda.)

ajánlja a

tavaszi és nyári idényre

elismert

jóságú készítményeit

hallatlan olcsó árakon,

melyek minden czipő talpán bevéve olvashatók. 245. 3—12

Gazdag választék, szabott ár,

tehát minden túlfizetés kizárótnak tekinthető.

Kivonat az árjegyzékből:

Női brünel csugos czipő szivben vágott szegelt talppal **2 frt 60** krajczártól feljebb.

Női brünel czipő vágott talp szivben vágott **2 frt 60** krajczártól feljebb.

Női brünel fél czipő bőr bélésel szegelt talp **2 frt 25** krajczártól feljebb.

Férfi vikszos bőr csugos czipő szegelt talppal **2 frt 90** krajczártól feljebb.

Nagy választék fiú- és gyermek-czipőkben, minden árban.

Zálogtárgyaknak elárverezése.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek ezennel tudtul adni, hogy 216 1-3

1895. évi április hó 4-én
délelőtt 8 órakor a tek. városi kapitány hivatal egy tisztviselője jelenlétében üzlethelyiségemben Kossuth-utca 12. sz. azon

1894. évi jan. hóban esedékes
zálogtárgyak, melyek lejáratkor ki nem váltattak, sem elzálogolási határidejük meg nem hosszabbított, a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett el fognak adatni.
Weisz Dávid.

Pályázat.

Az aradi izr. hitközségnél elhalálozás folytán megüresedett aljegyzői állásra kapcsolatban a Chewra Kadischa jegyzői állással pályázat hirdettek.

Ezen 800 frt évi fizetéssel díjazott állásra pályázóktól megkivántatik a magyar és német nyelvben való tökéletes jártasság, ezen nyelvekben való fogalmazás tudása és hogy szép írásuk is legyen, továbbá annyi jártasság a héber nyelv és írásban, amennyit a hitközségi és Chewra Kadischa ügykezeléshez tudni okvetlenül szükséges, végre tartoznak pályázók a könyvvitelben való jártasságot kimutatni.

A folyamodványok az itt felsorolt képességről, az eddigi működésről ugy szintén az erkölcsi magaviseletről, kor- és családi állapotról szóló bizonyítványokkal kellőleg felszerelve, f. évi április 25-ig alulírott hitközségi előjárásához nyújtandók be.

Az említett állás f. é. június- 1-én elfoglalandó. 264 1-1

Arad, 1895. márcz. 21-én.

Az aradi izr. hitközség előjárásága

Rosenberg Lipót
főjegyző.

Bing Vilmos
elnök.

6157/III. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tesszük, hogy f. évi márczius hó 26-án reggeli 9 órától kezdve Csaba állomásunkon a vonalainkon kézbesíthetlenné vált és felesleget képező tárgyak nyilvános árverés útján elfognak adatni. Az elárverezendő tárgyak közül kiemeljük a következőket: u. m. Cognac, bor, liszt, óra, tükör, ruha, kép, cukorka, márvány, vasáru, oroszhal, kátrány, üres zsák, fabódé és gázolaj.

Ezen árverésre a t. cz. közönség tisztelettel meghívatik.

Az üzletvezetőség.

Arad sz. kir. város polgármesterétől.

6/1895. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. nagyméltóságú belügyminiszter ur az ugynevezett román nemzeti párt működését, minthogy arra törvényes alappal nem birt, betiltván, ezt azzal hozom köztudomásra, azok, hogy azok, kik e tilalmat megszegve ily irányu gyülekezésekben részt vesznek, vagy azok összehívásában közreműködnek, a nevezett miniszter urnak az ily tényeket kihágásnak minősítő rendelete s illetve az 1879-ik évi XL. t. cz. 16. §-a értelmében 15 napra terjedhető elzárással és 100 frtig terjedhető pénzbüntetéssel fognak sújtani.

Arad, 1895. február 5-én.

Salacz Gyula
kir. tanácsos, polgármester.

Fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Fő-ut 2. sz. (a városházzal szemben)

alatti üzletemben a következő árucikkeket szereztem be:

Kötél-árak:

Istrángok, kötőfékek, nyaklók, nyugók, szénakötelek, ökör- és bornyukötelek, ruhaszárító kötelek, kut- és pinczekötelek, zsákspárgák.

Z S Á K O K:

Kenderzsák varrás nélkül, mindennemű gabonaszák minden nagyságban, gypajuzsák, szalmaszák és abrakos tarisznyák.

! Erdélyi lópokróczok! !

Ponyvák:

Vizmentes, repoze, széna, kazal, kocsi, mészáros és gépponyvák.

! A kötélek árak megrendelés szerint saját műhelyemben készíthetők. !

Együttal értesitem a t. vevőimet, hogy a legújabb találmányu és legczélszerűbb **aszfalt-háztetőlemez** nálam jutányos áron kapható.

A még raktáron levő paplanok és matraczok gyári áron alul adatnak el.

Tisztelettel

Reich B. Károly

fő-ut 2. szám

a városházzal szemben és Szabadságtér 1. sz. Aradon.

Fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.

Legolcsóbb utazás a földkörül.

Nemzetközi plasztikus

világ panorama

Arad, Szabadság-tér, volt Sonnenfeld és Bing helyiségében.

Bevezető cyklus:

Páris és az 1889-iki világ kiállítás,

azután következnek:

Schweiz, utazás az egész földkörül, a chicogoi világkiállítás, AMERIKA és a niagara vizesés stb. stb.

Ezen sorozatokban csakis a legsikerültebb művészi eredeti felvételek foglaltatnak, kiválóan a legjobb művészi szakban bemutatható, tehát nem a közönséges vásári panoramákkal összehasonlítható.

Nem kiméltünk fáradságot sem költséget, hogy csak a legjobb és legszebbet mutathassuk, tehát mindenkinek alkalma nyílik az egész világ legszebb látványait legjobb utáztatban láthatni reméljük tehát a n. é. közönség becses látogatását.

A panorama d. e. 9-től 12-ig, d. u. 2-től este 10 óráig a t. közönség rendelkezésére áll.

Belépti-díj 20 kr, gyermekek 12 évig 10 kr, katonák őrmestertől lefelé 10 kr. Bérlet-jegy 1 frt, érvényes 7 látogatásra.

Kiváló tisztelettel

A nemzetközi világ panorama igazgatósága.

Minden Cyklus 60 képből áll.

A panorama csak rövid ideig marad itt.

Aradi nyomda részvénytársaság könyvnyomdája.

Fő-ut 2. sz. a városházzal szemben.